

SOTZKY

mo krajaus, iš Rusijos, ap-
arnu, kepeni ir t. t. Gydan-
islas, ypatingai viduri-
Gydan visokius veneriškus
je slapybėje. Kalba lie-
at tikrai išgydyta kreip-
tės.

Newark, N.J.

Administracija neatsako.

ENĖ

u suspiesti apie save
is nuoseklaus visuo-
rai pasiaiškinti įvyk-
sidirbti bendrą jiems
vimosi būdą.

ečiui 1 rb. 55 kap.,
ras numeris 30 kap.
metų 2 rb., 3 mėn.

16 b. 26.



y linijų faivy.

ncija į visas ša-
riai ir pigiai.

ietų.

ngtinių Valstijų.

phia, Pa.

OVANAI!

bos, tai pat

s.

OVANAI! Kleivanas,
rasdini prikabinas, prisiu-
iq: "LIETUVA", VERNY-
rersta iš prancūzų kalbos
AMATKA-MOKYTUJŲ
aus viešą aptarimą. Metas
itytojai dauginatį ir lie-
pa.

Brooklyn, N.Y.

naujausį Lietuviškų kny-

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnyčia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIAJALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 11.

Philadelphia, Pa., 18 d. Kovo (March), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Nauja laisvė gema	133
„	Suvaržymas ateivystės.....	134
J. D. T.	Kas mus labiausiai trukdo.....	135
Špokas	Ką kaltinti.....	136
J. B. S.	Kometos 1910 metais.....	136

SAJUNGOS REIKALAI.

	Sekretoriaus pranešimai	138
	Pil. Kom. Tarimas No. 10.....	138
	Prie Veik. Kom. Refer. No. 8.....	138
	Įnešimas visos Sąjungos Referendumui.....	138
	Nuo Konst. Tvarkymo Komisijos.....	139
	Pasekmės Balsavimo L.S.S. Illinois rajono valdybos.....	139
Senas Vincas.	Prakeikta tvarka, prakeiktas pasaulis.....	139
Kazys	Kalėjimas.....	140

DARBININIKO KRONIKA

K. Jurgelionis.	Solidariškumo Reikale.....	141
Proletaras.	Apie kai-kurias permainas.....	141
J. N. kas.	Neįsipainioti.....	142

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ

	143
--	-------	-----

"KOVOS" AGENTAI.

J. RUDMINAS	Kazuno Aptiekoj, Shenandoah, Pa	J. ZALANSKAS.	11 Chester, St Elcter, N. H.
J. VISOCKIS	8139 Vincunas Road, Chicago, Ill	A.L. Reik.	34 High St. Wilkes Barre, Pa.
FR. GOLUBICKI	Box 172, Melrose Park, Ill	A. KALASKY.	Box 1306, Renton, Wash
J. MATJOŠAITIS	120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.	A. UNGURAITIS.	120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
G. A. PAPAUSKY & CO.	1112 S. Leavitt St., Chicago, Ill.	A. KAZEKEVIČIUS.	P. O. BOX 40, Edwodes Ind.
MATT SENKUS	46 Knox St., Lewiston, Me.	J. BINDOKAITIS.	71 Henry St. Rochester, N. Y.
A. M. RUKAS	72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.	M.K. ŽVINGILAS.	422 W. Cool St. Shenandoah, Pa.
J. ŠUKIS	70 W. 25th St., Chicago, Ill.	ALEX. BASEVIČIUS	3019 Pulasky All., Pittsburg, Pa.
J. PETRIKYS	1514 Ross Ave., Scranton, Pa.	V. K. RAČKAUSKAS	Scranton, Pa.
J. M. ŠIMKUS	4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.	P. GLAVECKAS	635 W. Lombard St., Baltimore,
A. A. REKLAITIS	234 Wayne St., Jersey City, N. J.	J. KALAKAUSKAS	56½ Green St., Worcester, Mass.
SIMON KARALIUS	342 Lenox St., Norwood, Mass.		

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor	J. GRINIUS, Business Manager
SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World	PRENUMERATA visose dalyse svietc
One year \$2.00	Vienlems metams \$2.00
Six months 1.00	Šešlems mėnesiams 1.00
Three months50	Trims mėnesiams50
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.	APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVOS" Spaustuvė spaudinam visokius spaudos darbus.

Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir klubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky-mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji kokį-nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spaustuvę kiekvienam laike ypatingai ar per laiškus sekančiu ant-rašu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Gerl dantys yra neatbutinai reikalingi gera sveikatai, todėl nueik pas dentista

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Trankia dantis be skausmo, in-deda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vezimus veselioms, krikėstynoms, pagrabams ir tt. Jis yra riensintelis tikras ir telsingas tautietis. Prekes prielnamos.

Keystone Telefonas: East 42-65-A.

Draugai!

Kol da žiemos vakarai ilgi, kol da neužėję vasaros šilumos, griebkimės sparčiau prie darbo! Jau seniai laukia mūsų lietuviška liaudis išeinant iš spaudos knigos «MOTERIS IR SOCIA-LIZMAS». Bet ar dangelis rūpinamės jos išleidimu? Nekurie draugai jau net antru kartu bando sumokėt prenumeratą, sau arba užrašydami savo draugėms, bei draugams. Todėl neapsileiskite ir tie, kurie dar neįmokėjote prenumeratą, paskubėkit įmokėt, idant būtų galima sutaupyti fonde «Moteris ir Socializmas» kelis šimtelius ir pradėt spaudyt minėtą veikalą. Rašiau kelis kartus «Kovoje», idant sugrąžintume «Kovos» administracijai senuosius kvitarijušus ir drauge pinigų už parduotus lapelius; bet mano kreipimasis į jus, liko su labai mažu atbalsiu.

Bandysiu dar kartą parašyt kiekvienam laiškus, kurie turite kvitarijušus rinkimui prenumeratos «Moteris ir Socializmas», jei tas negelbės, tuomet pavesiu dalyką LSS Komitetam. Kurie nenorit gaišyt man brangų laiką ir daryt extra iškasčius pačto lėšom, malonėkit patys prisiųst kvitarijušus ir pinigų už parduotus lapelius.

«Kovos» Administracija pėr J. Grinius.

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS

"RANKPELNIŠ"

Leldžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitė. "RANKPELNIŠ" stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, rūpinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose. "RANKPELNYJE" tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šita skyrylų rašo įžymesniejle Europos lietuvų rašėjai. "RANKPELNIO" kaina: metams 1d. 50c, pusei metų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažūrėti įdėkite stampą už 2c.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamašina, kaip sutepimas su Pain Expeleru

Santima v'ose ap- H'k'ose uz 25 fr. 50c.

F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST. NEW YORK

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo.



GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS ŠALIUNAS



Lietuviški kvėpianti Cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras pataravimas, gryna lietuviška kalba.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ"

Išėina jau 3 metas, plačiantis tarp Lietuvių meilė ir brolytė. Užsirašykite, o vienką žinosit, tikslai 75c ant metų, už 2 metus 1 dol. Paįleškiojimat ir puiki knygelė "Aukso Žirgus" dovanų; pakvatinkit ir kitus. Adresavokit: "LIETUVIŲ ŽINIŲ" Box 51 McKees Rocks, Pa.

SENIAUSIAS LIETUVOJE LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
(eina nuo 1905 pabaigos).

3 rub. metams 1 r. 50 k. pusei m. Didžioji Lietuvoj. **"LIETUVOS ŪKININKAS"** 4 rub. metams 2 r. pusei metų Amerikoj.

1910 metais visiems savo ėmėjams duoda:

- 52 NN. «LIETUVOS ŪKININKO» - kas savaitė po numerį
- 26 — «ŽEMES» - kas dvi savaitės
- 13 — «MOKYKLOS» - kas keturios savaitės
- 12 — «SVEIKATOS» - kas mėnuo po knygutę

Metiniai ėmėjai dar gauna DOVANŲ KALENDORIŲ 1911 metams ir išbandymui sėklų.

Kas nori žinoti, kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori savo gimines ar pažįstamus, pasilikusius Lietuvoje, apdovanoti, teuzsako jiems «LIETUVOS ŪKININKA», nes «Lietuvos Ūkininkas» rašoma apie valsčių, parapijų ir draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dūmos darbus, pliš ataus pasaulio ir kt.; būna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai.

«MOKYKLA» užsiima mokyklų, mokymo ir vaikų auklėjimo reikalais. «ŽEMĖJE» rašoma apie visus žemės ūkio reikalus. «SVEIKATA» rūpinasi apie visų sveikatą. Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoje) metams 3 rub., pusei metų 1 rub. 50 kap.; Užsieniuose—metams 4 rub., pusei metų 2 rub. Kas nori «Lietuvos Ūkininką» pamatyti, tepraneša atviru laiškeliu savo adresu, ir mėš atsiųsime. Kas įsirašys į «LIETUVOS ŪKININKO BENDROVES» naris ir užsimokės bent 25 rub., tas gaus «Lietuvos Ūkininką» sn visais priedais ir su dovanomis dyka.

Adresas: **VILNIUS, «LIETUVOS ŪKININKO» REDAKCIJA, Semionovskaja 9 No. 10**
(Rašant iš užsienių reikia dar pridėti Russia-LITHUANIA.)

Amerikiečiai gali užsisakyti «Vienybės Lietuvninkų» Redakcijoj (Adr., 120-124 Grand St., Brooklyn, N.Y. ir «Kovos» Administracijoj, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.) Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios. Pinigus mėš primame ir «Money Orderiais», tik visuomet ant «Money Orderio» turi būti parašyta, keno tie pinigai.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!



Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkveičiu sergančius visokioms ligomis, nes paaukauju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALIŠKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujansio budo, nes naujansi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netēmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Matant tokias neteisības, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad serganti žinotų kur atrast tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Gajvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo saužagystės ir iš to įgautų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų—nudegimo. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų ir neregulariškų mėnesinių, baltųjų tekejimo, gumbų ir visokių moteriškų ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai jums nepagelbėjo; aš kad aplisimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyveni. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištersiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujansio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydau dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.

Į ofisą ateinančius, priimu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų. Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

LAIŠKAMS POPIERIAI:

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Kelionė į dangų
- 3 Susipraskim!
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulės tekant
- 7 Pirmoji Gegužė
- 8 Raudonas Vėliukas
- 9 Internacionalas
- 10 Kapitalistu Dievaiti
- 11 Tikėjimo palaktytojai
- 12 Tabartinsė draugysiu progresas
- 13 Kopitalas ir jo augintinis ponas
- 14 Standininė sistema ir jos auka.

NAUJA LAISVE GEMA.

REVOLIUCIJA Amerikoje prasidėjo ir nauja laisvė gema. Taip šaukia anglų socialistų dienraštis «The New York Call». Žiurint į kapitalistiškos klesos neapribotą sauvalę, prievartą ir varžymus visokios laisvės darbininkams, ir iš tokios pusės į viso Jungtinių Valstybių proletarijpto sujudimą, taip ištikrųjų galima būtų manyti, kad Jungtinėse Valstybėse revoliucija prasidėda ir ji leis naujajai laisvei gimti. Tačiau tik paviršutiniai žiurint į apsišėškimą taip manyti galima. Atydžiau viskam prisišėbėjus ir nuodugniau perkračius dalyką, da daug abejonės atširanda. Momentiniai sprogimai darbininkiškos kantrybės tai tik menkos kibirkštelės, sprogančios iš rusančios minių sielose pagiežos ugnies, bet jos tikrai pranašauja užsiliepsnojimą revoliucijos gaisro, kuris anksčiau ar vėliau turi iššiveržti.

To iššiveržimo laukti daleidžia nauji apsišėškimai Jungtinių Valstybių proletarijato judėjime. Iki šiol nebuvo niekad pastebiami ekonominėji unija kovoj taip platus solidariskumas, kaip šiuo pastaruoju laiku. «Neorganizuota Philadelphia» davė gražų pavyzdį visai darbininkiška klesai Amerikoje. Už nukriaustąją gatvekarių aptarnautojų sąjungą, stoji kovon netik organizuoti į profesionalines sąjungas darbininkai, bet ir neorganizuoti liuosnoriai atsisakė nuo darbo ir pragyvenimo budo, kad ginti darbininkiškos klesos teises. Nors abelnai vadinama darbininkų kovą prieš kapitalą visuotiniu streiku, bet čia jau nėra streikas, vien klesų kova. Iš vienos pusės į ją stoji darbininkai, kurie savo rankomis ir pečiais pastatė miesto murus, ištaisė gatves, pastatė fabrikas, įtaisė jose mašinas ir sutvėrė turtus—stoji kovon prieš korporaciją, kuri užšėpelo tik varda plėšiko, plėšiančio tą pat privatišką nuosavybę, kurios, sakosi, esanti apginėja. Istorija užgriebimo Philadelphia gatvinio geležinkelio per tą korporaciją labia, negu kitur suteišta prievarta, vagystėmis apgavystėmis ir papirkimais.

Ir ta tai korporacija remiasi dabar įstatymais, kuriuos pati miudžioja, nes jai tarnauja miesto valdyba ir policijos departamentas. Majoras J. E. Reyburn ir policijos departamento direktorius Clay mat yra tos korporacijos nariais ir miesto pinigus ir miesto policiją vartoja korporacijos apginimui. Miesto valdyba, magistratas ir policija, taip pat ir valstybės konstabularija (kazokai), valstybės milicija, o net ir reguliariška kariuomenė stovi korporacijos pusėje. Kol kas pakako policijos, kazokų ir magistrato, kad žudyti, mušti ir bausti protesuojančius prieš sauvalę ir niekšystę korporacijos. Milicija, kaip medžiotųjų šunes ant saito laukia paleidimo ir prisakymo, idant mestis ant alkanųjų minių ir nuplauti gatves krauju. Washingtono karės departamentas taipgi pasirengęs laukia valandos, kad pasiųsti reguliarišką kariuomenę maištininkų ramdinti.

Turtuoliai likosi nusamdyti, kaipo nepaprasta apsaugos policija ir savo automobelius atidavė miestiškos valdybos tarnystai, kad galėtų valdyti ir naikyti visokį darbininkų judėjimą. Kova su taip sustiprintu priešu, suprantamas dalykas,

nelengva. Kiekvienas policijanto palkos smugis, nukrisdamas ant darbininko galvos, kiekvienas žverškiausias prievartos aktas—tai padėkavonė proletarijato už jo balšą atiduotą už viešpatavimą kapitalistų partijos; kiekviens doleris to proletarijato užgirtas «visuomenės reikalams» šiandien varsto jo krutinę kulkomis. Nuo pat darbininkų sukilimo prieš miestšką valdžią ir jos korporaciją Rapid Transit Co., matomas yra kapitalistų solidariskumas, kad bendra pajiega ir žveršika prievarta, sutrempti darbininkiškos klesos teises ir reikalavimus. Čia nėra streikas, bet klesų kova, kova kapitalistų dėl sunaikinimo darbininkiškos organizacijos, dėl atėmimo darbininkams paskutinės laisvės. Tą kuogeriausiai darodė Philadelphia kapitalistų pastangos ir pasiėlgimai. Atimta laisvė žodžio ir laisvė susirinkimų. Darbininkams nedaleitina trise sustoti galvė. Nedaleista susirinkti publiškuose parkuose, nedaleitina susirinkti prie Jungtinių Valstybių «laisvės» lošio Independent namo. «Laisvės varpas» likosi jiems policijanto šalmas su palka. Laisvė atimta.

Iš kitos pusės stoji kovon šimtai tukstančių beginklių darbininkų, priimdami badą ir skurdą, kapitalistų priešpaudą, kalėjimus ir žudystas.

Tas viskas išskrųjų turėtų uždegti revoliucijos gaisrą visoj šalyj. Bet taip nėra da ir vargiai greit tas įvyks. Darbininkų solidariskumas apsišėškia visoj šalyj. Visur proletarijatas dega pagieža, visur veržiasi prie kovos už žut ar but, visur kyla protestai prieš tyraniją ir biauriausią korupciją kapitalistiško viešpatavimo. Bet toli gražu, kad galima būtų tikėtis jau nuoseklaus sociališkos revoliucijos pervedimo. Proletarijatas politiškai neorganizuotas ir klesinis susipratinamas stovi ant labai žemo laipsnio. To pavyzdžių nereik nurodinėti. Nors «Industrial Workes of The World» ir «Independent Industrial Union» organizacijos savo atsišaukimais stačiai šaukia prie revoliucijos, tačiau unionizmo taktika neleidžianti pernešti nuo ekonomiško ant politiško lauko kovos atima viltį greito panaikinimo klesų viešpatavimo ir industrijos suvisuomeninimo.

Pennsylvanijos valstybės Darbo Federacija, nors savo susivažiavime mieste Newcastle kovo 10 d. nutarė visuotinę streiką visoj valstybėj, bet to kitaip nesupranta, kaip tik ekonomine kova, kreipėsi į Jungtinių Valstybių prezidentą su maldavimu, kad tas pasistengis suteikti Philadelphiajos korporaciją su «streikuojančiais» gatvekarių aptarnautojais, pagromodama visuotinu streiku, jeigu traukyje 15 dienų nebus padaryta santaika Philadelphiajoj. Tuotarpu Amerikos Darbo Federacijos valdyba, matydama tą kovą,—tą kapitalistų darbininkiškos organizacijos naikinimą,—tyli tarsi tas visai neapeina visos proletarijato klesos. Jai matomai rodosi, kad neorganizuotų darbininkų solidariskas veikimas, kokį parodė philidelfėčiai darbininkai, stidami apginime darbininkiškos organizacijos—tai nieko nereiškia, negut tik tą, kad ir juos reikia suorganizuoti į profesionalines sąjungas. Tos gi profesionalinės sąjuongos nors surištos į vieną federaciją, nevisos stoji apginime gatvekarių aptarnautojų sąjungos, bet neorganizuoti darbininkai tą padarė suprasdami reikalingumą klesų kovos. Klesų kovos reikalingumą Jungtinių Vals-

M. D.

ne, aš išgydylui
ktaravę, tyrinė-
tokslą ir gydo-
urios geriausia
tuną. Pabaigęs
r 20 metų gy-
jam New Yorko
OTERIS ir iš-
ir gerai.

sidavęs mokalui
Paryžiuje, Lon-
s ir Peterburge,
naujasias gydo-
visokių ligų. Su-
jos daktarų bend-
avo pirmėdžiu; o
iu sergančius vi-
nis, nes paankanų
kalą sergantiems.

sergančius išgy-
skui nė bismieriu.

MOKSLE!

edelinco mokslo pro-
i kad užrašo gydo-
at tokiems daktaram
miljam! mokslą, kad
IR GYVASTIES.
geros ir negali
visokių ligų.

GYDUOLIU!

kytos prie kiekvie-
ian ir tuos, ką kiti
iu tave išgydyti, tai

ai yra pasamdyti kon-
stituto šarlatanai, net
fesorių. Žinok gerai,
tokias neteisybes, kad
arų ir žmonių, kuriuos
sveikatai, apsigarvanau.

II

y, kojų, pečių ir korp-
dyvos skausmą, širdies,
inkaus kvėpavimo, pa-
reito supykimo, Dyp-
žagystės ir iš to įgaun-
ir nuo visokių užkro-
MTEB! skausmingų ir
visokių motorikų ligų,
kad apsilmu tai ir išgy-
kad iš karto nuo man-
ti, tai paralyk lietu-
kaip jauti nerūkianus
s pritaikytiu gydo-
sif sveikata, be akirtimo
Bledus gydu dovau!

ANN M. D.

New York City.
valandai po pietų
pietų.

šitukas
nalas
Diervali
salikytai
drangyos progna
r jo augintinis pona
sistema ir jos atla.

tybių proletarijatas pradeda pastebėti ir suprasti, bet už tą nę sąjungoms, nę sąjungų federacijai reikia pasidėkavoti. Profesijonalinėms sąjungoms rupi vien kova ekonomišką dirvoj, bet kad ta kova bepasekminga ir kad jos nepasekmingumą pradeda suprasti proletarijatas to unijų federacijos vado vai nemato, o gal ir visai nenori matyti.

Tokiame momente, kokį parleidžiame, jeigu bent tokias spēkas, kaip profesijonalių sąjungų federacijos turėtume politiškoje proletarijato organizacijoje, į prasidėjusią klesų kovą visai kitaip galima būtų žiūrėti.

Tečiaus ir šiame atžvilgyje, iš kokio šiandien galima žiūrėti į tą prasidėjusią klesų kovą, daug vilties randasi socializmo ateičiai. Tą tai apsirėškima mato A. D. F. pirmininkas Gompers ir tyli, tyli kaip užkeiktas, nes mato kad jo politikavimas nenusiseka, nes darbininkų klesos reikalai niekad nedaleis sugyventi broliškoj santaikoj su kapitalu.

Jeigu galima tam tikėti, ką pasakoja, tai Philadelphijoj prasidėjusi darbininkų kova prieš kapitalą daro tukstančius naujų socialistų partijai rinkėjų.

Tą pastebi ir kapitalistai, kurie noroms—nenoroms pradeda nusileisti ir reikalauti kuoveikiausio susitaikymo su gatvekarių aptarnautojų unija, apie kurią prieš keletą dienų da nenorėjo nieko girdėti. Čia veičia jau baimė, kad artinasi galas jų tyranijai ir viešpatavimui.

Revoliucija prasidėjo ir ji prasidėjo Amerikos darbininkų unionizme.

J. B. S.

SUVARŽYMAS ATEIVYSTES.

Amerikos Darbo Federacija nutarė reikalauti nuo kongreso užgirimo įstatymų, kurie suvaržytų ateivystę iš kitų kraštų į Jungtines Valstybes. Amerikos profesijonalių sąjungų darbininkai, kaip matomai menkai yra susipratę, reikalaujami tokių įstatymų, kurie varžytų laisvę kitiems darbininkams. Mat, mano, kad sunkios ir kaskart einančios vis sunkyn gyvenimo sąlygos tokiomis lieka iš priežasties didelės ateivystės. Visai neįstabu, kad jie taip mano, nes kitaip manydami nesilaikytų tokių savo vadovų, kaip Samuel Gompers, kuris vien tik ir palaiko proletarijatą tame nesusipratime, kas yra tikra priežastimi Amerikos darbininkų sunkaus gyvenimo. Nes, mat, kapitalistai—tai amerikoniai, vienučiai, o ateiviai—darbininkai, tai kittaučiai ir jų nereikia čia įleisti, kad už savo sunkų triūsą gautų kąsni duonos.

Mat, pas mus Europoje patrijotizmas išdirba žmonėse antimitizmą ir šovinizmą, bet tokioms metodomis naudojasi ten beveik vien valdančioji ar viešpataujanti klesa, kuriai rūpi, idant darbininkas įješkotų savo vargų, skurdo ir nelaimių priežasties visur kitur, by tik neatkreiptų akių link kapitalizmo. O čia Amerikoje darbininkiška organizacija, priėmusi už savo vadovą kapitalistų susivienijimo vice prezidentą panašiai viešpataujantį klesai stveriasi darbininkų klaidinimo priemonių, kad atkreipti jų akis nuo tikrų engėjų ir siurbėlių, suverčia kaltę ant ateivių, būk tie yra priežastimi to, jog Amerikos darbininkui gyvenimas kas kart labiau pakarsta. Kuomet svarstėsi kapitalistiško valdymo klausimas, kuomet ant svarstyklės reikėjo padėti tukstančius darbininkiškų balsų, Amerikos Darbo Federacijos vadovai liepė darbininkams paremti balsais vieną iš kapitalistiškų partijų. Buvo tai vienas bandymas politiško darbininkų federacijos veikimo, formališkai, kaip profesijonalinės sąjungos, nesirūpinančios politika. Tas bandymas nenusisekė, bet profesijonalių sąjungų vadovų,

tendencijos įtraukti darbininkus į politiką, kad jie tarnautų kapitalistams ir silpnintų proletarijato politiškoją socialistų partiją pasiliko ir toliaus. Darbo Federacija pamatė reikalą dalyvauti politikoje, bet pasidėkavojant jos vadovų pastangoms: užlaikyti brolišką sugyvenimą su kapitalistais, darbininkų klesą priveda prie to padėjimo, kokiam šiandien ji pradeda atsirasti.

Nenorime pasakyti, kad ateivystė pigiai parduodamų darbininkiškų spēkų yra geistina ir nekenkia Amerikos darbininkui, bet argi nėra jau kitokio būdo prašalinimui to kenksmingumo, kaip tik suvaržymas ateivystės? Ir ar, sustabdžius ateivystę, amerikoniškas proletarijatas turės jau geresnį būvį? To, turbūt, nepasakys nieks kitas apart tų, kurie stengiasi nukreipti proletarijato akis nuo tikrų darbininkiško gerbuvio naikintojų. Nekalbant jau apie kapitalizmo koncentracija pramonijos, kas tik ir spiria proletarijatą piginti parduodamąją darbo spēką, ateivystės suvaržymas kentų net pačiam pramonijos išsivystymui. Išcivystė darbininkų iš tų kraštų, kur stoka darbo ir blogi uždarbai į tas šalis, kur lengviau gauti darbas ir uždarbis žmonišnesnis, yra šiandien viena iš svarbiausių pramonijos išsivystymo sąlygų ir sykiu yra tarptautiško darbininkų judėjimo plėtojimosi sąlyga.

Apsupti kiniška siena pasaulio darbininkų judėjimą kokioj nors šalyje, kad neįleisti iš užsienio svetimų gaivalų, yra taip kenksmingu, kaip kad sutvėrimas tulos rūšies darbininkiškos aristokratijos, neįleidžiant į savo tarpą alkanų ir menkiau suprantančių narių. Tokiu būdu Amerikos Darbo Federacija darbininkų padėjimo klausimą negali išrišti, nes toks būdas rišimo priešinosi darbininkų klesos išsiluosavimo reikalams.

Reikalaujantie suvaržymo ateivystės Darbo Federacijos nariai matomai užsimiršta, kad tą federaciją sutvėrė ir plėtoja tik toki pats ateiviai, anksčiau ar vėliau atvykę į šį kraštą. Kokiu gi būdu jie gali atimti kitiems tiesas, kurios juos pačius padarė gyventojais ir piliečiais Jungtinių Valstybių?

Tas stengimasis Amerikos profesijonalių sąjungų federacijos sulaukyti ateivystę į Jungtines Valstybes randa atsipriešinimą kongrese. Delegacijai, kuri likosi su protestu nusiųsta prie prezidento Tafto prieš tokį nelemtą A. D. F. sumanymą, Taftas pasakė, jog, nors kongresas ir senatas perleistų tokį įstatymą, jis niekad jo nesankcionuos savo pasirašymu, nes sustabdyti ateivystę—tai reiškia padaryti kraštui ir žmonijai didelę skriaudą.

Kuomet kongrese Holder'is atskaitė muzikantų rezoliuciją, reikalaujančią uždarymo durų ateiviams, atstovas iš Wisconsin valstybės, Kusterman smarkiai užpuolė tokį reikalavimą, pasakęs: jeigu muzikantai—artistai neatvažiuotų iš kitų kraštų, tai amerikoniai turėtų pasiusti, klausydami savųjų orkestrų. Holder pasakė, kad tos blogos orkestros turi 60.000 narių muzikantų, kurie turi kovoti už kąsni duonos. Tečiaus ir jis nemato kitokio gelbėjimui iš tokio padėjimo kelio, kaip tik neleisti daugintis tos profesijos darbininkams Amerikoje. Jeigu jis neturėtų iškraipytų pažiūrų, lengvai galėtų suprasti, kad dailą nenaikina pasidauginimas darbininkų. Kad tie dailininkai turi kovoti už kąsni duonos, tai priežastis to randasi visai kame kitame, negu ateivystėj. Suprastų, kad kapitalistiškoji sistema draugijos surėdyme naikina viską, kas yra mielo ir malonaus visuomenei; suprastų be ilgų aiškinimų, kad kapitalizmas naikina ir dailą.

Bet šis dalykas nebūna pakeltas nė Amerikos Darbo Federacijoj, nėgi pačiame kongrese, kur, apart paminėto priešingo ateivystės suvaržymui motyvo, nieks iš kongresmonų, kaip kapitalizmo apginėjų, nepasirijo išaiškinti priežasties darbininkų ir dailininkų skurdo.

Neatkreipiant didesnės atydos į tas valdiškas įstaigas, iš kurių proletarijatas, neturėdamas jose savo įtekmės, nieko gero sau laukti negali. Idomesniu mums yra A. D. F. akeija, kuri darbininkiškam judėjimui bando išdirbti ypatingas koncentracijos sąlygas, kuomet to visai nereikalinga, kuomet reikia vien tik skaitytis su

ėsančiom
tinu sva
kovą už
rikos pr
kiniška
kovoje s
darbinir
niai, ro
darbinir
kur tie
palisti
«tamsūn
gyvastį,
rie dagi
ant kov
Tai
negalim
apart vi
nizacija
tos yra.
Sva
ta, kuri
są prole
didžium
element
yra miel
kaip rau
ateivių
liuosavi

M
pilnas
N
pač nu
savo fr
augščia
paženg
mąstan
dami ju
si nuo
tas jien
fanatizi
ir kitais
Vi
riais už
priešais
timo n
treme j
sėdi.

At
dite iš
jokios
ir jus p
ir prim
ant kit
to, man
rastis, j

arnautų kapi-
tjalistų partija
ikalą dalyvaui
oms: užlaikyti
esą priveda prie

tuodamų darbi-
os darbininkai,
kenksmingumo,
ateivystę, ame-
'o, turbūt, nei-
eipti proletari-
ntojų. Nekal-
s, kas tik ir spi-
, ateivystės su-
nui. Iševystė
uždarbiai į tas
esnis, yra šian-
lygų ir sykiu
alyga.

lėjimą kokioj-
aivalų, yra taip
ininkiškos aris-
iau suprantan-
ija darbininkų
imo priešinosi

leracijos nariai
ėtoja tik toki
Kokiu gi bū-
padarė gyven-

gų federacijos
riešininimą kon-
prie presiden-
as pasakė, jog,
niekad jo ne-
ystę—tai reiš-

rezoliucija, rei-
išconsin vals-
, pasakęs: jei-
tai ameriko-
holder pasakė,
ų, kurie turi
io gelbėjimai
tos profesijos
pytų pažiūrų,
uginimas dai-
į duonos, tai
tėj. Supras-
aikina viską,
gų aiškinimų,

arbo Federa-
riešingo atei-
ipo kapitaliz-
nkų ir daili-

ugas, iš ku-
ko gero sau
uri darbinin-
ijos sąlygas,
skaitytis su

ėsančiomis sąlygomis. Kada darbininkiškai klesai liekasi vienatiniu svarbiausiu uždaviniu organizuoti visus darbininkus į kovą už geresnį būvį, nežiūrint kas kokios tautos ar kilmės, Amerikos profesionalinių sąjungų federacija griebiasi apsiribotų kintų klišė siena, kad neleisti augti darbininkiškai spėkai, reikalingai kovoje su kapitalu. Kad tie svetimi gaivalai geistini toj kovoje už darbininkiškos klesos išsiluosavimą, «tikruosius» amerikonus seniai, rodosi, galėjo jau pertikrinti faktiški atsitikimai, kaip antai darbininkų kova McKees Rocks'e, Hammond, Ludlow'e ir kitur, kur tie «pigūs» ateiviai daug narsiau atspriešino nežmoniškam kapitalistiškam išnaudojimui, negu «tikrieji» amerikoniai, kur tie «tamsūnai» ateiviai noriau aukavo savo kraują, šeimos laimę ir gyvastį, gindami ir «tikrųjų» amerikonų būvį, negu amerikoniai, kurie dagi pasilikę nekartą vyliais darbininkų kovoje, pametę ateivius ant kovos lauko.

Taigi aiškiai viskas parodo, kad mums darbininkams ateiviams negalima pasitikėti kitokioms darbininkiškoms organizacijoms, apart vienos socialistiškos, kuri tik ir gali būti tarptautiška organizacija, kuri gina proletarijato reikalus, nežiūrint kokios kas tautos yra.

Svarbiausiu proletarijato ginklu yra jo organizacija, bet tik ta, kuri neskiesto darbininkų į tautystės grupas, bet vienija visą proletarijatą. Profesionalinės sąjungos, kurias iki šiol tvėrė didžiojo ateiviai darbininkai, į ateivius žiūri kaip į negeistiną elementą. Tas negeistinas elementas turi kreiptis į ten, kur jis yra meliai pageidaujamu, kur nelaukia jį apsilvilimas panašiai kaip randa jį unionizme. A. D. F. akcija, beabejo, milijonams tų ateivių atverks akis ir parodys tikrą kelią, kuris veda prie išsiluosavimo visą darbininkišką klesą:

J. B. S.

Kas mus labiausiai trukdo?

Mums nereik toli siekti į žilą praeitį, nes ir šiaudien da pilnas pasaulis prietarų, burtų ir tikėjimų į visokias dogmas.

Nes šių dienų gyvenime daug panašaus tenka išgirsti ypač nuo tų, kurie dar mažai kuom skiriasi nuo puslaukinių ir savo fanatiškais užsinuodijimais, su aptemdytu protu statosi augščiaul pakilusiais ir daugiau suprantančiais. O žmogų pažengesnį su geresniais siekiais, svarstantį gyvenimo bėgį, mąstantį apie geresnį surėdymą, jie tiesiog paniekina, suteikdami įvairius titulus, atskiria iš savo tarpo ir galų gale šalina si nuo tokios ypotos, kaip nuo kokios epedemiškos ligos. Jei tas jiems būtų galima, beabejonės, padarytų tą, ką anų laikų fanatizmo garbintojai padarė su Brunu, Servetu, Koperniku ir kitais...

Vienok neturėdami tokios galės pasiganėdina nors įvairiais užspuldinėjimais, bei šmeižimais ypatas, žengiančias priešais jų norą, kaip ve, sėjančias apšvietą, platinančias artimo meilę ir kviečiančias į vienybę. Jie stačiai tokius nutrems į bedugnę... O laisvamanio ypatoj pripažįsta, jog velnias sėdi.

Ar ne juokinga šiaip ir pamislyti? Juk ir jus patįs girdite iš sakyklos nuo avelių ganytojų, kad šiuose laikuose nė jokios piktos dvasios nesirodo ir jom nevalia pasirodyti. Tai ir jus patįs neesate tvirtais savo tikėjime, kadangi jį kraipote ir primetinėjate kitiems, patįs nepildydami. Anot patarlės, ant kito krislį pamato, o ant savęs nė rąsto nemato. Tiek to, man žingeidu patirti, kurgi jis (velnias) galėtų žmoguje rasti, juk visi lygūs ir vienodą išveizdą turi.

Kito nekludysiu, tik pats apie save pakalbėsiu: prieš kiek laiko kol aš dar buvau karštas fanatikas, pasidėkavojant močutės įkalimams ir už tai turiu sakyti ačiū, kadangi ji mokė kogeriausiai pagal savo supratimą.

Likęs po usais pradėjau protauti ir apmąstyti man labai žingeidžius dalykus, o labiausiai atkreipiau atydą kaslink tikėjimo, akyvai klausydavau kunigų skleidžiamą mokslą ir jį greit palygindavau, perkratinėdavau šventraščius, podraug tėjimau kiekvieną gamtos apsiereškimą, (nes tuom laik maž daug pažinojau geografiją ir kitą mokslą apie gamtą), matydamas iš persitikrinimų, jog šventraštis su bažnyčia skleidžia vien tik melą ir jo raštai visai nepamatuoti, todėl aš jį ir atmečiau ant visados, kaip nenaudingą žmonijai dalyką.

Sulyginus mano abudu gyvenimo perijodu, nė kiek nesisikiria viens nuo kito ir jaučiuosi tame pačiame padėjime, jei ne geresniame. Nors esu apšauktas bedieviu, bet jokio skirtumo tarpe dievoto ir bedievio nematau. Pavyzdžiui, pasverk tuščią maišą ir pripildęs kuom nebutų, katras iš jų bus sunkesnis? Beabejonės pilnas, tas patsai ir su žmogumi, jeigu pas jį rastusi tas nekviestas svečias, velnias, ir būtų užėmęs visas tuščias kune vietas, ištikrųjų turėtų buti sunkesniu, bet to nėra ir buti negali.

Daugelyje vietų tenka išgirsti augščiaul paminėtus žodžius, nors jie nėra tokie baisūs ir nėra taip skaudūs, kaip kad mano užmetėjai, ale visgi krislelis paniekos; kartais tie užmetimai taip žmogų užgauna, kad tas pasitraukia nuo kokios nebutų jam svarbios užduoties ir laukia kol jam tie užmetimai išgaruos arba užges ta paniekos kibirkštis, katra jį taip skaudžiai įžeidė ir sulaikė nuo taip brangaus darbo, kokį jis pirma veikė. O kaip jis per tą laiką buvo susinervavęs ir kiek jis atsiliko nuo pirmžengystės ir kaip jam sunku vėl pradėti senobinis darbas, čia rodos nereik nė fakty, tą mes matome ant kiekvieno žingsnio. Kartą žmogus aplaikęs taip skaudų smugį iš šalies tų, dėl kurių jis savo turtą, jiegas nekartą ir gyvastį aukavęs, pasilieka viedmainis, slapstos po fanatizmo ploščiumi ir net savo brangiausios idėjos sarmatinasi viešai išreikšti. Yra ir tokių, kurie visai išsižada partijos principų ir jos siekių ir visas švenčiausias idėjas sumina po kojų, tampa išdaviku—provokatorium ir tt. dėl savo silpnumo neįstengia pergyventi tų visų sunkenybių, bei kliučių kuriais yra išklotas kelias dėlei kiekvienos pirmėiviškos ypotos.

Tiems panašiams liekas tik viens kelias; pasiimti lazda ir eiti į tyras, taip, kaip kad darė Dominikonai ir Pustelninkai, kadangi ir augščiaul paminėti nustoję įtekmės, nerasdami užuojautos tarpe tų, dėl kurių darbuos, už tokį pasišventimą ir didelį trusą dauguma apmoka vien tik išjuokimais ir pasityčiojimais dėlei neapkalnavimo jųjų darbo vaisių.

Broliai, nenuleiskime rankų, bet žengkime su energija ir pasišventimu pirmyn, nors musų takai erškėčiais iškloti, nors šių dienų gyvenimas pilnas sunkenybių ir kliučių, tik reik drąsos, solidariskumo, pergyvėsime, tą taip sunkų žmonijos gyvenimo perijodą, sulauksime rojų ant žemės, tada ir musų priešai pins amžinos garbės vainiką žuvusiems už laisvę.

Kol nebus vienybės ir meilės artimo, kol viešpataus religija ir skirtumas nuomonių tarpe žmonių, sunku bus sulaukti pageidaujamos siekius, tai matote kas mus labiausiai trukdo.

J. D. T.

KA KALTINTI?

Nuolat šaukiame prie tvarkos kitus, bet patys šalinamės. Rinkdami viršininkus į sąjungos įstaigas, mes norime, kad jie kuogeriausiai atliktų savo privalumus, nuo mus įsakytus, priegtam, kad jieji būtų mums prielankiais.

Nepakanka išrinkti redaktorių ir pastačius prieš jį ant stalo butelį raudono rašalo, kad jis braižytų bereikalingas, neaiškias straipsnių mintis. Jei mes neprisidėsime savo darbu, savo plunksna, tai redaktoriui nebebus net laiko kada savuosius straipsnius perkorektuoti, kad pripildyti «Kovą». Reiškia mes jam nekurią dalį pagelbstim. Nuo mūsų išsilavinimo, supratimo, priguli redaktoriaus palengvinimas. Tuom pat kartu, mūsų rešyba turi mums tarnaut teisingai.

Tas pats su administratorium. Jis turi tarnaut sąjungai, o sąjungai—mes iš kitos pusės, administratoriui. Jei norime, kad administratorius atliktų darbą pagal mums geidžiamus mūsų norus, tai jam reikia atsakančią, supranta mą medegą suteikti.

Daug užsipuldinėjimų ant administratoriaus, bet pažvelgus tikrai, kaip dalykai stovi, ir kaip turėtų stovėti ir per ką mūsų darbai ilgai tęsesi, tai vis dėlto, kad mumis išrinktieji kuopų sekretoriai suvilia mus ir tuom pat kartu užkenkia kelią administracijai ir sąjungai. Juo greičiau įsirealizuojami mūsų rodyklės, juo didesnes pasekmes atgabena.

Čion apsireiškia svarbus uždavinis kuopų sekretorių. Nezinau kuom geriaus išteisint, ar nukaltint, kad jusų nerangumas, ar nenorėjimas, atidėliojimas, ar užmiršimas priverčia jus taip elgtis.

Bekelaujant man, teko patėmyt daug, daug kuopų sekretorių, nežinančių, kur jų laišakai, siuntiniai ateina. Ateina ten, kur gyveno gal metai atgal, kur pirmiausiai padavė antrašą «Kovai» ir kuris užsilaik, net dabar.

Kokią reikšmę turi tas sątraukų talpinimas «Kovoje» jei nereikalingus antrašus ten skelbiama. Ar administracija žino tą? Juk administracija reikale siunčia visuo met tuo antrašu, koks esti ant rankų, t. y. koks tapo paduo tas nuo pat pradžių.

Kas atsitinka su siuntiniu? Jis guli patol, kakol neprazuva, arba po kiek laiko nepaima rankosna sekretoriaus. Tankiausia žusta tokiuose atvėjuose. Kas kaltas?—žinoma, administracija šaukia kuopos.

Štai ir rugojimai, kerštai ir tik vien dėl sekretorių. Kiti tas vėl tokis pat dalykas: kuopa išrenka sekretorių, o šisai ar iš nežinybės ar tyčioms nesiunčia savo antrašą, kad sumainyti tikrą, su netikru. Nabagė administracija vis talpina pirmąjį antrašą sekretoriaus, kuris gal išvažiavo kitan miestan, bet vienok siuntiniai sekretoriui eina jo vardu. Kas kaltas? Nugi beabejonės administracija, rėkia sąjungiečiai, nes ne gauna prigulinčių siuntinių, kuriuos administracija pasiuntė.

Kodėl gi taip? Kodėl nėra tvarkos? Ar sekretoriai ne žino savo privalumų? Kas gal žinot, gal but pereiniais rinkimais viršininkų, per neatbolnumą sekretorių pusė sąjungos kuopų nebalsavo? Kągi tat, ištikro mes turime kaltinti, ar administratorių, ar ką kitą? Ne, mes perdaug užsitikėjome

mūsų išrinktiems sekretoriams, ir per tatau už jų užliugygtas, mes turime juos kaltinti. Ką pasakysite jus sekretoriai, kuom išaiškysit savo nerangumo priežastis?

Per jus gal sąjunga daug prastoja, per jus gal sąjunga nukentėjo ir nukentės.

Jus esate ant sąjungos teismo, kokią atskaitą duosite? Kuom apkaltysite Administraciją, o gal ir Redakciją?

Špokas.

KOMETOS 1910 METAIS.

Pirmutiniu astronomu, kuris pradėjo tyrinėti kometų apsireiškimą, buvo mokslinčius Tycho de Brahe, švedas, gyvenantis Pragoje, Cekijoje, XVI metšimtyje.

Pasirodžius padangėj žvaigždei su ilga uodega, 1571 metais Tycho de Brahe pradėjo tyrinėti kometų apsireiškimus. Kelius, kuriais kometos erdmėse bėga, atidengė pirmutinis kun. Doerfel iš Plaunen. Newton'o atidengimas gravitacijos*) tiesos, kuri patvirtino, jog mažesnieji dangiški kūnai sukasi aplink didesnius, leido išdirbti pamatus tolesniam tyrinėjimui. Mokslinčius, Halley, paskatintas Newton'o tyrinėjimo patirimais, pradėjo tyrinėti kelius 24 kometų; betyrinėdamas atrado, kad keturios iš tų kometų panašios viena kitai; darodė, kad tos kometos apsireiškia perijodiškai, kas 74 ar 76 metai. Sulyg jo apskaitliavimo tos keturios kometos turėjo apsireikšti žemiečiams 1759 metais; vėliaus pasirodė jos 1839 metais ir šiais metais pagal jų kelio aplink saulę didumo turi vėl prisiartinti prie žemės planetos.

Halley'o kometa, apkrikštinta jos atradėjo vardu, palaikoma už ženklą karės, nes pasirodo ji laike didžių karių. Pasirodė ji 66 metus po Kristaus mirimo, prieš išnaikinimą Jeruzalės, vėliaus 471 metais laikuose garsaus Attylo ant Romos užpuolimo. 1066 metais, kuomet Vilhelmas užkariavo Angliją. Po to buvo matoma 1607, 1682, 1759 ir 1839 metais. Šiais metais Halley'o kometa turi pasirodyti gegužės mėnesyje, ir jei bus tą mėnesį giedra, labai gražiai žemiečiams ji pasirodysianti.

Halley'o kometos prisiartinimą pastebėjo rugsėjo mėnesyje 1909 metais Heidelbergo astronomas Wolf ir pažymėjo jos vietą, kurioje ji randasi ant savo kelio. Nuo to laiko kometa artinasi artyn prie saulės, išsyk išpalengvo, bet juo arčiau, juo smarkiau ji bėga. Iki kovo mėnesio kometa nuo žemės atsitolinėjo, o nuo šio mėnesio pradeda jau prisiartinti. Gegužės mėnesyje jau galima bus matyti gryna ake. Pabaigoje gegužės mėnesio pranyks vėl, nukeliaudama tolyn savo keliu. Gegužės 20 dieną Halley'o kometa bus arčiausiai žemės, nes tik 20 milijonų kilometrų atstume nuo jos, kuomet žemė turės pereiti per jos ilgąją uodegą.

Tos visos keturios kometos užvardintos Halley'o vardu ir sužymėtos alfabetinėms raidėms.

Bet čia kalbėsime tik apie tą, kuri pirmiausiai ir aiškiausiai bus mums matoma ir kuri, būtent, grėsia dideliu pavojumi žemės skrituliui.

Garsusis Vokietijos astronomas M. W. Mayer'is klausiamas, ką mano apie žmonijos nuogandavimą Halley'o kometos, sako: Jau prieš daugelį metų astronomai skelbė prisiartinimą Halley'o kometos, ir aš nuo trisdešimčio metų džiaugiuosi laukdamas jos. Nedėlto, kad nebūčiau matęs nevieną daug gražesnę kometą—pavyzdžiui Donatio-kometa, kurią 1858 metais Brunšvike rodęs man mano dėdė, astronomas Julius Peters. Tas neapsakomai gražus dangiškas apsireiškimas padarė taip didelį įspūdį ant 15 metų amžiaus vaikišcio, kad tik ir jieškojimui neapribuotose dangiškos erdmėse tų apsireiškimų visiškai atsidačiau.

Mačiau nevieną gražią kometą didesnę ir mažesnę kaip oficialiai.

*) Gamtiškoji tiesa, kuri leidžia didesniems kūnams pritraukti prie savęs smulkesnius.

jališkas astronomas Zuriche ir Genevoj ir apskaitliavau jų bėgi tarpe žvaigždžių.

Bet Halley'o kometa visai yra skirtinga. Anos kometos apsi-reiške visai netikėtina ir tik po ilgesnės observacijos jų bėgio, ga-lima ant tūlo aprubežiuoto laiko perspėti jų apsi-reiškimą, arba nu-spręsti jų judėjimą tarpe ir aplink žvaigždžių. Iš tarpo visų di-delių visam pasauliui matomų kometų, Halley'o kometa yra vie-natinė, kurios bėgi galima visados dvasioje sekti, apie kurią visuo-met yra žinoma, kur kokioje vietoje ji randasi, nors mūsų pagelbs-tanti optiški būdai yra da labai menki, kad galima būtų su jų pa-gelba matyti tikrai.

Tuomet, kada kaip mokslėvis arba apie žvaigždes mokslo studijuotojas, pirmu kartu išgirdau apie Halley'o kometa, buvo ji nuo mūsų labiausiai atitolinta, nes buvo anoj pusėj Neptuno orbi-tos, beveik 35 kartus toliau, negu saulė. Tečiau galima buvo be abejonės pasakyti, kokioj vietoj randasi tas nematomas dangiškas keleivis, t. y. buvo ženkle Vėžio*), kur visados praleidžia savo nuo saulės atsitolinimo laiką ir kur, iš priešasties žemės keliavimo aplink saulę, kad matymo linija persikeičia priešai taji ženklą, pa-siiria tik ant 3¼ laipsnio į ten ir atgal kiekvienais metais. Tas viskas mums yra nematomu, bet taip žinomu, kaip nieks kitas.

Halley'o kometa labai išlengvo prisiartina prie žemės. Pa-baigoje 1907 metų buvo nuo mūsų 9 kartus toliau, negu gi saulė, ir iš ženklo Vėžio sugrižo į ženklą Dvynų, kadangi jos bėgis buvo priešingas kitų keliaujančių žvaigždžių bėgiui, t. y. bėga į atbulą pusę. Į metus vėliau buvo ji ant rubežiaus tarpe Dvynų ir Jau-čio, atstume nuo žemės 5 kartus didesniam, negu saulė. Tuomet aplankė ji Jupiterį, prie kurio prisiartino taip arti, kad ano suki-mosi spēka nutraukė ją šalin nuo normališko jos kelio. Ir to mė-s taipgi nematėme, bet astronomai lengvai galėjo apskaityti, kaip toli ją nuo jos kelio nutraukė Jupiteris, nes jeigu taip nebūtų, tai rugsėjo mėnesyje, 1909 metų, nebūtume ją pamatę taip aiškiai, kaip tai parodė fotografinis aparatas Heidelburge. Tas patirimas, kad supratome tāsias gamtos tiesas, yra priežastimi mūsų džiaug-smo dėl programinio apsi-reiškimio mūsų viešnės, nors jos apsilanky-mas ir nebūtų džiaugsmingas žemiečiams.

Tuotarpu prisiartinanti kometa, kuri taip labai užima pasau-lį, bėga link mūsų skritulio milžiniškais žingsniais, ir žingeidu pa-tirti pirma, kaip ji tolesniai elgsis.

Du anglų astronomai: Crommelin ir Cowell, kurie atliko sun-kų apskaitliavimo keletu metų tyrinėjimą laiku jos 75-metinio ne-sirodymo, prieš neseniai apskelbė savo apskaitliavimą kaslink Ha-ley'o kometos bėgio. Pagal to apskaitliavimo kometa, bėgdama linkui saulės ir perbėgus sausio, vasario ir kovo mėnesiuose dan-giško zodiako ženklus Jaučio, Avino, susilaikys savo bėgyje ties ženklu Žuvų, nes iš čia bėgs tiesioj linijoj linkui žemės, per ką lyg kad švieša lokomotyvo žiburio, einančio tiesiog link mūsų, darysis vis kasyk aiškesnė.

To laiko metu, vėliausiai balandžio mėnesyje Halley'o kometa taps matoma akims, ypač prieš saulės nusileidimą. Bet ir tuomet bus ji labai arti saulės, kurios spinduliai temdo jos aiškumą, o apart to dėl mūsų geografiško regračio (horizonto) platumo bū-sianti gana žemai padangėj, taip, kad tuo metu nesuteiksianti mums gražios regyklos. Balandžio 20 dieną prisiartins arčiausiai saulės ir tuomet teoretiškai jos uodega bus ilgiausia, bet ir tuomet mums jos padėjimas nebus užganėdinančiu. Atitolinimas jos nuo žemės bus tuomet 112 milijonų mylių ilgas, t. y. bus ji da anoj pu-sėje saulės. Bet tada ji apsigrišta, ir vėl pradės bėgti linkui žen-klo Avino, iš kurio buvo išėjus bėgdama tarpu žemės ir saulės. Tas įvykis nakčia iš 18 į 19 gegužės dieną. Po to kometa pasirodys padangėj vakare. Jau 22 d. to mėnesio nusileis po saulės nusi-leidimo į 2:15 valandas, o apie 9 valandą vakare bus da ant 9 laip-

*) Astronomija yra padalijus dangišką skliauną arba erdmę į dvyliką dalių, kurioms davė vardus Vandenliojo, Žuvų, Dvynų, Avino ir t. t.

snii horizonte. Bet tuo laiku mėnulis biskį kenks aiškiam maty-mui. Žiūrint į tą viska galima perspėti, kad gegužės 22 dieną va-kare Halley'o kometa aiškiausia savo šviesa mums praspins, po ko pradės blankti, ir berželio mėnesyje vėl išnyks iš akių. Tada ke- liaus po dešinei linkui Dvynų ir Svarstyklės, kurie randasi į pie-tus nuo Jaučio. Čia vėl susilaikys: nukryps palengva link Jaučio ženkle ir nukeliaus tiesiog.

Tas perėjimas Halley'o kometos saulės ir žemės tarpu pridarė jau pasanyje daug baimės; daugybė žmonių su nuogandavimu lau- kia 18—19 gegužės dienų, kuomet tai, pagal astronomų apskaity-mo, mūsų žemė turės pereiti kiaurai uodegą tos kometos. Seni prietarai apie kometas da neišnyko, priėmė tiktai moksliską iš-veizdą. Vėl manoma, kad kometa pagimdysianti baisią nelaimę ant žemės arba visai išnaikysianti žemišką gyvenimą.

Ir štai kas manoma ir kaip gali būti. Ištikro visai nėra žino-ma, kuo tikrai yra ta kometa, o tas, ką žinome, išdalies nėra pil-nai nuraminančiu mūsų baimę. Spektroskopas, kuris daleidžia mums patirti, iš kokių chemiškų substancijų susideda šviečiančios žvaigždės, sako abelnai apie kometas, o dabar ir apie Halley'o ko-meta, kad susideda iš anglinio hidrogeno ir azotinių garų, kuriuo-se randasi cyaninės dalelės. Taigi galima laukti naftinio lietaus arba cyaninių gasų, prie kurių taipgi priguli potašinis lazūkas. Taip skelbia tuli rašėjai, norėdami likti populiariskais per sensa-cijų skelbimą.

Matomu yra, kaip tie gasai, šildant saulės spinduliams, išsi-veržia iš kometos branduolio tos pusės, kuri atkreipta linkui sau-lės. Tas galima pastebėti net su pagelba mažų žiūronų greičiausiai apie pabaigą balandžio mėnesio. Tie išsiveržimai paeina iš taip vadinamo kometos branduolio, kuriuo yra sutirštėjusi miglinė ma-sa. Tas branduolys susideda išdalies iš tvirtų kūnų, gal iš meteo-rų, kurie sumišime sukuriuoja ir yra įvairaus didumo. Tie meteo-rai sykiu paimti galėtų padaryti skritulį, turintį šimtą kilometrų diametro. Jeigu toks skritulis pradėtų berti į mus akmenų lietu-mi, tai ištikro toks pasveikinimas mums nebūtų malonus. O jei-gu toksai kilometrinis meteorytas nukristų į jūrę, tai pasidarytų tvanas, nuo kurio galėtų išsigelbėti tik augstuose kalnuose gyve-nanti žmonės.

Bet tas viskas galėtų atsitikti tik tuomet, jeigu kometos bran-duolys prisiartinų arti žemės, kurios sukimosi spēka pritrauktų prie savęs. Bet Halley'o kometa, pagal astronomų apskaitliavi-mo, kurie iki šiol nė syki neprigavo, praeidama pro žemę, bus at-stume nuo jos per 20 milijonų kilometrų ar 14 milijonų mylių. Tiesa, Halley'o kometa turi uodegą, kurios ilgis pasiekia žemę. Uodega atkreipta linkui saulės ir sulenkta tokiu būdu, kaip kad dūmai ir kamino smarkiai bėgančio lokomotyvo. Taigi, kada ko-meta bėgs pro žemę, gal per kelias valandas atsirasime jos uode-goj. Ar atsitiks kas baisaus? Tą klausimą aiškina visai, bet greičiau gal būti, kad žmonės nepajaus nieko ypatingo, nors ir uo-dega susidėtų iš naftinių gasų ir prūsiškos rūkšties, nes išsiveržian-ti iš kometos gasai ir rūkštis per 14 milijonų mylių iki pasiektų žemę, taip turi praskysti ir išsiretinti, kad jų pavojingumas negal-kenkti.

Astronomas Mayer toliau sako, kad tyrinėdamas Genevos ob-servatorijoje 1882 metais, patyręs gana gerai, jog spēka laužianti šviesą, tai yra sutirštinta gaso masa, pranyksta jau kelių tūkstan-čių mylių atstume nuo branduolio. Taigi, kad ir kometa, praei-nant pro žemę nebūtų taip atitolinta, tai susitiktų su išsisklaidžiu-siais gasais. Tat gegužio 18 d. vakare ramiai galime eit gult, jeigu nenorime matyt, esant giedram dangui, tą nepaprastą apsi-reiškimą. Nieks neatsitiks, o gal ir visai neteks nė matyti. Gal praeinant mūsų žemės skrituliui per kometos uodegą, dangus pri-ims ypatingesnę parvą, gal apsimiglos, bet apie užnuodijimą že-miškos atmosferos kometos gasais bei apie kritimą ugninio lietaus, kaip skelbia užsiimanti sensacijomis laikraščiai, nėra reikalo nuo-

gandauti, nes negal būti nė kalbos apie tai. Taigi ir apie pabaigą svieto iš tos priežasties negalima manyti.

J. B. S.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

33.) S gos Archivą P. K-tas prisiuntė,—a) Per P. K tą at- mestą įnešimą (M.M.Račiūtės įnešimas) reikale Atlas Trading Ass'n., b) Dokumentai lytinti atsakymą nuo tarnystės buvusio sekretoriaus ir išrinkimą naujo P.K-to Sekretoriaus.

34.) Susitvėrė nauja kuopa iš 5 draugų Forest City, Pa. Čarteris dar nepasiūstas.

35.) S.T.K.K jos pranešimas, kad nuo «Kovos» Ad-jos yra skiriamas delegatas į būsiantį lietuviškų laikraštinių susivažiavimą.

36.) J. S. Prūsėlaičio įnešimas pasiūstas V. K-tui.

37.) «Kovos» Ad-jai pranešta, idant ji pasiteirautų apie Am. Ass'n of For. Newspapers kompaniją.

38.) Susitvėrė naujos kuopos: No. 141 iš 7 narių Athens, Ill. ir No. 142 kp. iš 9 narių Pawnee, Ill.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

N. Y. City, 9. III. 1910.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No. 10.

P. K-tui.

Pranešimas—Įnešimas:—Kadangi S-gos Archivas perduotas nuo S-gos ExSekretoriaus, P. Puskunigio, randasi pilnam chaos (betvarkėje) tikroje tojo žodžio prasmėje, ir kad paliekant jį taip, S-ga galėtų nukentėti.—k. t. S-gai (bent jos įstajoms) nežinant, kokie dokumentai randasi Archive, bile kuris, pas kurį randasi Archivas galėtų pasisavinti gana svarbius S gos dokumentus, ir nie kas apie tai nežinotų. Tai dėlei išvengimo visų tų negeistinių atsitikimų ir dėlei S-gos gerovės aš įnešu:

Kad P. K-tas paskirtų to Archivo sutvarkymui tam tikrą komisiją, susidedančią iš trijų narių ir gyvenančių viename mieste.

Priegtam patariu, idant P.K-tas tai Komisijai duotų sekančius nurodymus:

1) Kiekvieno reikalo (referendumo, krivules ir t. p.) popieros turi būt sunumeruotos ir tas numeris įrašytas į tam tikrą knygą, pažymint, kokiam reikale tie dokumentai po tuo numeriu. 2) Tokios Archivo dalykų rodyklės turi būt dvi: viena turi rasti su Archivu pas Archivarį, o antra pas Centro Sekretorių. 3) Dokumentai Archive turi būt sudėti paeiliui, taip kaip sunumeruoti ir knygoje įrašyti.

Jūsų dėl Socijalskos Revoliucijos

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N. Y. City, 2, II, '10.

Šį įnešimą pripažįstame geru ir nutariam įvykdyti gyvenime. Į komisiją sutvarkymui Archivo nominuojame draugus: P. Siokų, A. Petrašką ir A. Unguraitį visi iš Brooklyn, N. Y.

N. Y. City, 10, II, '10.

East Pittsburg, Pa., 15, II, 10.

L.S.S. P. K-tas { M. M. Račiute
P. Norkus
B. K. Kondratavičius

Reiškia pagal viršpriduotą tarimą P. K-tas vienbalsiai priėmė įnešimą.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N. Y. City, 9, III, '10.

Prie Veikiančiojo Komiteto Referendum No. 8, 1909 m.

P. K-tas priduotus jam (P. K-tui) septynių kuopų protestus prieš V. K-to Referend. No. 8, 1909 m., t. y. prieš išbraukimą Dr.

A. L. Graičiūno iš S-gos, (žr. «Kovos» No. 37, 1909 m.) pri- pažino ganėtinu motyvu, idant V. K-to Ref. No. 8 būtų leistas nubalsavimui per visos S-gos referendum—jei Dr. A. L. Graičiūnas nesutinka su V. K-to Ref. No. 8.

Pasiremiant ant to, Dr. Graičiūnas tapo užklaustas sekančiai (žr. «Kovos» No. 2, š. m. Cent. Sekr. Praneš. No 1:—

«Dr. A. L. Graičiūnai, New York, N. Y., January 10, 1910. Chicago, Ill.

Užklauskimas.

G.,

Imant į atydą:—1) kuopų protestus prieš V. K-to Ref. 8, kuriuose (protestuose) reikalaujama nuodugnaus ištyrimo svarbumą motyvų jūsų prašalinimo iš S-gos ir 2) prisilaikant demokratijos principų,—tai galutinas nuosprendis apie jūsų prašalinimą arba likimą S-je ant viršpaminėtų kuopų pareikalavimų, bus pavestas ištirti visai S-gai per referendumą. Bet, idant nebūtų darbas bergždžiu atsitikime, jei jūs akceptuojate ir sutinkate su V. K-to Ref. No. 8, tad ant L.S.S. P. K-to paliepimo šiuomi užklausu:—

Ar sutinkate su Veikiančiojo Komiteto Referendum No. 8?

Atsakymą teiksitės duot nevēliau January 7, 1910. Jei iki tam laikui nebus atsakymo, tai bus suprantama, kad Dr. A. L. Graičiūnas sutinka su V. K-to Ref. No. 8 ir su tuomi tas dalykas bus užbaigtas.

Su pagarba L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.»

Atsakymo ant šio užklauskimo negavau jokio, bet nežinodamas 1) ar Dr. Graičiūnas maž neaplaikė mano užklauskimą, arba 2) gal aš tik neaplaikiau jo pasiūstų atsakymo, nors jis ir siuntė, tai aš užklausu Feb. 8, 1910, antrą syk (žr. C. Sekr. Pran. N21, «Kovos» N7, š. m. (, užklauskimą pasiūnciau apdraustame laiške, ir reikalavau, idant atsakymą siūstų apdraustu laišku, ir prisiūstų nevēliau Feb. 18, 1910. Bet iki šio laiko jokio atsakymo ir ant antro užklauskimo negavau, nors paliūdijimą nuo krasos aplačiau, kad Dr. A. L. Graičiūnas mano užklauskimą aplaikęs.

Reiškia:—Dr. Graičiūnas sutinka su V. K-to Ref. No. 8, 1909, ir su šiuomi tas dalykas atliktas ir užsibaigia.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

N. Y. City, 9, III, '10.

Įnešimas visos Sąjungos Referendumui.

Kadangi: 1) S-gos susivažiavimai visada atneša naudą, 2) Kadangi reik nureguliuoti S gos darbininkų algas, 3) Reikia apdirbti tam tikrą S-gos taktiką, kaip S-ga turi atsinešti į įvairius gyvenimo klausimus, 4) Reikia būtinai ir galutinaai užbaigti konstitucijos klausimą ir 5) Daugelis kitų mažesnių klausimų reikia išrišti, tai imant į atydą visą pasakytą mūs L.S.S. 45 ta kuopa savo susirinkime, laikytame Kovo 4 d., š. m., vienbalsiai 13 balsų įneša įneša S-gos referendumui:

Kad L.S.S. VI Susivažiavimas įvyktų pradžioje Berželio mėnesio, 1910 m., mieste Newark, N. J. (Newark'ą skiriam todėl, kad iš visų rajonų, išskiriant tik vieną VIII-tą, delegatų kelionės lėšos beveik vienokios.

Kuopos antspauda

L.S.S. 45 kp.

{ Org. P. Sakatauckas
Susin. Sekr. St. Pauža
Iždininkas J. K. Gilius

L.S.S. Centro Sekretorius A. Purvis

PASARGA: Apie šį įnešimą, pirm jo parėmimo, negali būt leidžiam a «Kovoje» gvildent jį. Kuopos, kurios paremia šį įnešimą, siūskite savo parėmimą Centro Sekretoriui.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N. Y. City 9, III, 1910.

Nuo Konstitucijos Tvarkymo Komisijos.

«Kovos» 10 num. L.S.S. Veikiamasis Komitetas oficiališkai apskelbė, kad išrinko Konst. Tvark. Kom. Todėl, mes naujai išrinkta Komisija, 10 d. Kovo susijėme apkalbėti, ką ir kaip turime pradėti veikti pavestą mums darbą—galutiną sutvarkymą konstitucijos.

Mums reikalinga štai kas:

- 1) Gauti visą medegą lytinę konstitucija, tilpusią «Kovo» ar esančią kur nors kokiam archyve.
- 2) Gauti nuo buvusio II sekretoriaus 5-to L.S.S. susivažiavimo A. Purvio visus tuos nutarimų paragrafus, kur buvo kalbama link konstitucijos.
- 3) Gauti nuo buvusio Konstitucijos Tvarkymo Komisijos visus dokumentus.
- 4) Gauti iš «Kovos» administracijos visas konstitucijos korektas.

10 d. Kovo, 1910 m. Konst. Tvark. Kom. $\left\{ \begin{array}{l} A. Žymontas \\ J. Undzius \\ I. B. Bronušas \end{array} \right.$

318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pasekmės Balsavimo L.S.S. Illinois Rajono Valdybos.

	Vardai:	Balsų gavo
Organizatorius	J. Krūmas (Varkala)	39
	V. Černauckas	9
	Sidaravičius	2
Sekretorius	J. Mickevičius	30
	S. S. Katkevičius	14
	F. Klembaukas	7
Iždininkas	Jančauckas	19
	Kvedera	18
	S. Stočkus	15
Veikiantį Komitetą	K. Gugis	33
	J. Zakarauckas	11
	J. Dzičius	9
Literatūros Komitetą	P. Galskis	52
	S. Strazdas	52
	J. Gvazdinskas	52

Pagal didumą balsų yra išrinkta sekančios ypatos: Organizatorius—J. Krūmas (Varkala) iš 4 kuopos, Sekretorius—J. Mickevičius iš 81 kuopos, Iždininku—Jančauckas iš 22 kuopos, i Pildantį Komitetą—K. Gugis iš 4 kuopos, i Literatūrišką Komitetą—P. Galskis 81 kp., S. Strazdas iš 37 kuopos, J. Gvazdinskas iš 23 kp.

Meldžiu naujai išrinktos valdybos, kad užimtų vietas nuo 1-os Balandžio, 1910 m. Taip pat ir senoji valdyba, kad priduoūtų savo dokumentus ir turtą naujai valdybai. Aš pats susinešu su organizatorium, kaip greti adresą gausiu.

Su socialistiška meile veliu ką nors sparčiau veikti, negu iki šiam laikui buvo veikama dėlei labo L.S.S.

Buvęs Organizatorius S. S. Katkevičius.

Atydžiai Tėmykite!

Jau buvo pranešta, kad tik tiems užrašysim vieton «Kovos» kitokį progresyvišką laikraštį, kurie iš kalno už metus laiko užsimokės sąvarinę mokestį. Nors jau buvo keliolika panašių reikalavimų, idant vieton «Kovos» užrašyt kitą kokį laikraštį. Kurie prisituontė užsimokėjimą, tiems visiems jų reikalavimus išpildžiau. Bet tie, kurie prašo vieton «Kovos» kitokį laikraštį, o, neprisiuntė užsimokėjimą už metus laiko, tiems reikalavimą išpildyt negalėsiu, pakol pinigų neprisiųs.

«Kovos» Administracija.

Prakeikta tvarka, prakeiktas pasaulis!

Parašė Senas Vincas.

Tamsi žiemos naktis, ir vėjas sniegą nešdamas, ir tarsi, vis labiau įniršdamas, veržėsi per išdaužytus langus į kaž-kokio kambario vidų.

Kambaryje spingsojo mažas žiburėlis ir vėjo užgautas, tai gėso, tai vėl švisteldavo, tarsi, darydamas da baugesnius šešėlius. Kertėje ant siauro suolelio sėdėjo skarmalais apsidengusi ir drebanti moteriškė.

Jos vyras jau dvi dieni, kaip išėjo jieskoti darbo. Jis vaikščiojo nuo fabrikos prie fabrikos, nuo kasyklės prie kasyklės, bet visur jam buvo vienodas atsakymas: «Nereik, nereik!»...

Štai jis įeina į kambarį, vos atverdamas duris, vos pavilkdamas suvargusias kojas, perlytas iki kunui, sušalęs ir alkanas, jo ausyse kartojo žodžiai: «nereik»... Jam tie žodžiai baisūs, bjaurūs ir tie žodžiai stovi jam prieš akis pavidale baisios, baisios baidyklės, kurią jis moto ir girdi tuos žodžius kartojančią, vis tankiau, vis balsiau, ir ta baidyklė auga kas kartą didyn, kas kartą baysyn... Jis pažvelgė į savo moterį ir ji jam išrodė ta baidykle, kurios jis negali atsikratyti. Jis kečia rankas, idant užsikimšti ausis, kad negirdėtų tų baisių žodžių, bet rankos netarnauja jam, nes jos sustingusios nuo šalčio. Jis nori kalbėti į savo moterį, taipgi negali, nes lupos ir liežuvis netarnauja jam.

Moterė drebančiomis rankomis apkabino jo kaklą ir spausdama prie savęs prabilo:

—Ar gavai darbą mano brangus!...

—Traukis šalin!... sušuko jis, nes jo akyse matėsi ne jo moterė, bet tų baisių žodžių baidyklė ir tie moteries žodžiai, skambėjo žodžiais «nereik».

Jo moterė da labiau spausdama jį prie savo krutinės ir bučiuodama jam veidą, kartojo žodžius:

—Ar gavai kur valgyti?

—Ne, jau antra diena nevalgiau nieko.

Moterė sulaužė kreslą ir užkurus pečių sušildė vandenio, suradus kamputį joudos duonos padavė savo vyrui. Sis išgėręs šilto vandenio stiklą ir suvalgęs duoną prabilo:

—Tu kągi valgiai mano miela?

—Aš nenoriu—atsakė ji.

—Bet ką ryto valgysime?

—Nežinau.

—Ar žinai ką mano brangioji, aš eisiu jieskoti duonos, nes mačiau šiandien vieną krautuvį sudeta kelias bulkas duonos ant lango, o ir langas permuštas, eisiu ir pasiimsiu.

—Bet kaip gali imti ne savo? O jeigu nutvertų, kas tuomet bus?

—Visvien prapultis, ar mirsime badu, ar supusiu kalėjime, man vis vienodas likimas. Man bus lengviau mirti kalėjime, negu mirti badu šale tavęs, nes tu man padidini skausmus, kuomet matau tavę alkaną ir nudriskusiais skarmalais vos apdengtą tavo kuną. Geriau mirti, negu matyti tas skaitlingas minias tokių pat skurdžių darbininkų kaip ir aš.

Jos badauja su savo šeimynoms, kuomet saujalė skriaudikų, blaško jų sukrautus turtus ant skanių pietų, ant linksmy po kylių; jos miršta badu šale krautuvų pilnų maisto; tos minios, kurios viską išdirba, kas tik pasaulyje randasi, bet vietoj gauti padėką, jos gauna badą ir gindamosios nuo bado, reikalaujamos duonos, drapanos ir laisvės, gauna kalėjimą, katorgą ir kartuves. Kur mus darbininkų teisės?... Kur išnaudotojų sąžinė, dora? Kur laisvė?—kuri mumis šiaudien atimta, išplėšta! Męs turime laisvę tik tą, kurią mums turėdai suteikė: tai badas, bedarbė ir žudymai!... Nebusių vagim, jeigu alkanas budamas vogsiu duoną. Jeigu nesivadina vagimis tie, kurie suvogė viso pasaulio turtus ir pasididžiudami vadina juos savo nuosavybe.

Tuos žodžius pabaigęs, greit išėjo pro duris. Jis nuejo pas krautuvę ir nieko nesibailindamas spyrė į krautuvės langą. Langas sužvangėjo ir per pasidariusią stiklę skylę, jis ėmė duoną, bet staiga sucypė jo ausyse ir kaip medis puolė nuo policijanto smugio ant žemės.

Jis sėdi kalėjime vienas, jis neturi draugų, nė saulės spindulių nemato. Jis mato keturias sienas, kurios jam kažin-ką paslaptingo kalbėjo, jis klausia savęs:

—Kur laisvė ir ar yra ji?

—Yra!—atsako jam slaptas balsas.

—Duokš man ją!... Nes aš trokštu! Ah, kaip trokštu! Kur jinai!...

—Ji yra tarp nuskriaustosios darbininkų minios,—kalbėjo slaptas balsas—ji yra knygoje, vienybėje ir susipratime. Jus nuskriaustieji ir pavergtieji, nemokate laisvę naudotis. Jus ją atidavėte turčiams ir jie ją naudojami, o jums numeta tik mažučius trupinėlius ir jus už tuos trupinėlius, dar lenkiate savo nukniubusius sprandus, idant skriaudikams butų lengviaus sunkesnis jungas uždėti ir už tą sunkų jungą, jus dėkavojate, bučiuodami jūsų brolių krauju aptaškytas skriaudikų kojas.

Laisvė nori tarnauti darbininkų miniai. Ji šaukia jus, bet jūs jos šauksmo negirdite, ji mojuoja jus, bet jūs to nematote, ji rodo jums kelią, kuriuom eidami sutiksite ją, bet jūs einate priešingon pusėn. Ji rodo jums knygą, kuri jus supažindins su gamta ir atidarys jums akis, jūs šaukiate «bedieviška knyga».

Ir pakol darbininkai lenks savo sprandus prieš išnaudotojus, pakol tikės į nematomas dvasias, pakol parduos savo balsus už stiklą alaus ir pakol klausys veidmainingu parizėjų pamokslų, kurie pjudo žmones, gąsdinami pragaru, potol darbininkai bus skriaudžiami, pudomi kalėjimuose, kariami ir sušaudomi, patol turėsite laisvę tą, kurią šiandien turite.

Jūs turite šiandien laisvę tik tuomet, kuomet jūs šimtus užgriuva kasyklėse, kuomet jūsų moteris ir vaikai likę be duonpelnio miršta badu, tuomet, kuomet kapitalistai besilenk tinuodami pridirba produktų tiek, kad liaudis nestengia su naudoti, ir uždaro fabrikas, išmesdami šimtus darbininkų be duonos ir pastogės.

—Kodėl to mau anksčiau nesakiai?—nes dabar jau vėlu, kada sėdžiu surakytas prakeiktais retėžiais!

—Sakiau, bet tu negirdėjai!

Taip pranyko slaptas balsas, tik buvo jam girdėtis, tas baisusis balsas «Nereik, nereik» ir retėžių žvangėjimas.

—Prakeikta tvarka, prakeiktas pasaulis!... sušuko jis ir puolė lavonu ant žemės.

KALEJIMAS.

(Iš rusų kalbos).

TEN matos, baltuoja lyg pilis didžiausia,
Kokiose gyveno valdonai—carai,—
Tai mūrai kalėjimo—bastilė baisiausia,
Ten žuva retėžiuos, laisvmylių šimtai.

Aplinkui, lyg šmėklos, ten bastosi sargai,

Daboja ir žvalgos į šalis žvairiai;—

Ir tyloj grabinėj tik girdis balsai.

Ei!—Ei!...

Langai apipinti ir tvoros augščiausias,

Durys geležinės apkaltos kietai,

Bet akis atydžios ir ausis jautriausias,

Ir aštrūs bagnetai, ugniniai žalčiai

Retėžiais apkaltus kalinsus daboja,

Ar kartais nerodo gyvybės kapai;—

Ir sargas kits kitam reikšmingai kartoja:

Ei!—Ei!...

Ten augštai kalinis už gročių plieninių

Užkibęs, į erdmes išmeigęs akis,

Lyg gėris', miernuoja platybės mėlynių,

Kad, tarsi, ant jūrės palcista valtis,

Jo mintis po dausas jo dvasią nešioja,

Į ten gi nuskriejo ir jojo jausmai,

Negirdi, kad sargas šnairuodamas kartoja:

Ei!—Ei!...

Kas gali išreikšti tą baisų ilgumą

Kalėjimo belaisviui vienodų dienų!

Kalinis tik mato liuosybės gražumą,

Bet pančiai tyčiojas iš dvasios geismų;

Čia pančiai, durtuvas,—ten laisvė svajonių,

Ten skraido sau laisva jo mintis erdvėj!—

O! gelbėkit spėkos nuo baisių tyronų:—

Ei!—Ei!...

Kaž—kas subraškėjo!... Sargyba sujudo,

Pas'girdo du kartu šovimas,

Greit triukšmas pakilo, kalėjimas nubudo

Ir sklysta tyloje bėgimas, švilpimas,

Bet greitai sugrįžo ramumas naktinis,

Vien tiktai praskambo trumpai:

«Sudiev tau pasauli—jau galas kankynės!...»

Ei!—Ei!...

Vėl ramu aplinkui, tik medžiai sukruvo,

Užgauti krūtinėn vėjinės sriovės,

Ir lapai jų, tarsi, lyg baimę pajutę,

Drebėjo apsiausti tylumo nakties.

Aplinkui, lyg šmėklos, vėl bastos sargai,

Daboja ir žvalgos į šalis žvairiai;—

Ir tyloj grabinėj tik girdis balsai:

Ei!—Ei!...

Kazys.

DARBININKO KRONIKA.

Philadelphijos darbininkų su kapitalu kova tęsiasi tolesniai. Laisvė žodžio, susirinkimų ir visokio darbininkiško judėjimo liko si suvaržyta iki augščiausio laipsnio. Tarnaujanti gatvinio gele-

žinkelio ko
džia važio
dyba parei
re & Ohio
kinius, ku
varta, m
nelaimėjo.

Kada
žiuoja ko
esanti arti
neišmoka

Strei
Darbo Fe
susitaikv
kelia galv
Prezi
Philadel
sakė, ka

Rusi
rės Bereš
netikėtini
paliuosuo
sam gyve
Teist

kovkis n
priklausa
Laukta, l
Čaikovsk
mas ištik
rais priv
ant caro

Rusi
dinti val
prasikalt
tokias pi
skirdavo
nimo tos
ninkai, u

Pas
remdamc
kio rémi
Mar

like šalti

Jau
mokratini
joj Brita
gms. Ž
rų ir pa
ir darbin
škotijoj
treči met
šitas laik
vienatiniu
je.

Su d
tytojų tur

žinkelio korporacijai visa miesto valdyba su savo policija uždraudžia važiuoti važinėti žmones vežimais. Lyginai miesto valdyba pareikalavo nuo geležkelio linijų Penn'a & Reading, Baltimore & Ohio kompanijų, kad tos sustabdytų paleistus «extra» traukinius, kuriais publika važinėja boikotuodama gatvekarus. Prievara, mat, nori priversti žmones važinėti. Tačiau ir čia nieko nelaimėjo. 2

Kadangi leidžiant kursan gatvekarus, kuriais mažai kas važiuoja korporacijos didelės išlaidos, o iplaukimų nėra, sako, ji esanti artima subankrūtijimo. Nusamdytiems streiklaužiams algų neišmoka ir tie, ką susirenka, korporacijai negrąžina.

Streikas vis auga, ypač nutarius Pensylvanijos valstybės Darbo Federacijos visuotinę streiką visoj valstybėj, jeigu greit nesusitaikys Philadelphijoje, philadelphiečiai darbininkai drąsiau kelia galvą.

Prezidentas Taft's kalbinamas, kad pasistengtų sutaisyti Philadelphijos gatvinių geležkelio kompaniją su darbininkais, atsakė, kad visai nemano kištis į ne savo reikalus.

Rusijos teismo nagrinėjimas bylos Mikolo Čaikovskio ir Katrės Bereškovskos, kurie skundžiami už revoliucijos veiksmus, visai netikėtinai užsibaigė su tokiu rezultatu, kad M. Čaikovskis likosi paliuosuotas, o senelė K. Bereškovskaja nuteista ištrėmimui visam gyvenimui Siberijon.

Teistojai, pasikalbėję per 10 minučių, nusprendė, kad M. Čaikovskis nekaltas, o K. Bereškovskaja, užtat, kad pati pasisakė priklausanti Social-Revoliucionierių partijon, turi būti išstremta. Laukta, kad ir ją laukia daug žiauresnė bausmė, tikėta, kad ir M. Čaikovskis nebus paliuosuotas nuo bausmės, bet teismo nusprendimas ištikro visus nustebėjo. Prisaikinti teisėjai nepripažino tikrais prirodymus, kad Bereškovskaja ėmusi dalybas pasikėsiniame ant caro gyvasties.

Rusijos Dūmos budžetinė komisija besvarstydamą, kaip padidinti valstybės finansus, rado bereikalingomis išlaidas, skiriamas prasikaltėliu Sibyran ištrėmimo reikalams. Komisija randa, kad tokias prasikaltėlių baudimas nevertas skatiko, o valdžia tuotarpu skirdavo po 31.500 rublių metams. Komisija reikalauja panaikinimo tos baudymo sistemos, iš kurios turėjo naudą visoki inoviniukai, užsiimanti varymu nuteistųjų Sibyran.

Solidariškumo reikalai.

Pasaulio proletarijā, jos organozacijos įgyja galybę beparemdamos viena kitą. Patįs savo akimis matėme nevieną tokio rėmimo pavyzdžių, patįs gi nekartą juose dalyvavome.

Manau, kad greit atsiliepti draugai sąjungiečiai nepaliks šalti ir tam reikalui, kurį išdėstysiu.

Jau kelinti metai gyvuoja Škotijoje darbininkų social-demokratinė organizacija, Lietuvių Socijalistų Sąjunga Didžiojoje Britanijoje. Sunkią ten kovą prisieina vesti mūsų draugams. Žmonių tamsumas labai didelis, dauguma pilni prietarų ir paskendus girtu kliavime. Darbininkų organozacijos ir darbininkų veiksmo praplatinimui bei minios apšvietimui Škotijoje mūsų draugai deda paskutines savo išgales. Jau treči metai kaip jie leidžia savo laikraštį «RANKPELNĖJ». Šitas laikraštis turi labai didelį svarbą Škotijoje. Jis ten yra vienatiniu šviesos nešėju, vienatinė kibirkštėlė didelėj tamsoje.

Su dideliais vargais yra leidžiamas «Rankpelnis». Skaitytojų turi labai mažai, vos 2-3 šimtus; teisybė jų skaičius di-

dinas, bet labai ir labai mažai. Taigi «Rankpelnio» leidimo visa našta gūla ant L.S.S. Did. Brit. sąnarių. Tam tikslui jie moka mokesčius, aukuoja sunkiai uždirbtą skatiką, renka aukas, rengia vakarus. Kiekvienas Soc. Sąjung. Did. Brit. narys tiek išmoka sąjungos ir organo reikalams pinigų, kiek neišmoka ir Vokietijos organizuotasai darbininkas. O juk skaitoma, kad Vokietijos darbininkai išmoka daugiausia.

Kada taip reikalai stovi Škotijoje, negali šaltai į tai žiurt draugai amerikiečiai. LSSA. draugų pareiga yra paduoti savo brolišką ranką Škotijos draugams.

Ir tam tikslui nereikia kokių bent didelių atnašų. Tegul tik kiekvienas draugas, arba nors kiekviena kuopa išsirašo «RANKPELNĖJ». Tuo jau padarys didelį gėrybę. O ir sau gaus smagų laikraštį, kuriame ne vienas naudingas darbininkams dalykas nuodugnai ir aiškiai išguldys. Reikia žinoti, kad į «Rankpelnį» gana tankiai rašinėja Europos universitetų lietuviai studentai socialistai, dėlto gi jame galima rasti nemaža gerai parašytų straipsnių. «Rankpelnis» kaštuoja tiktai \$1 50 visiems metams.

Taigi draugai sąjungiečiai, jei ne kaip kitaip, tai nors išsirašydami «Rankpelnį», paremkite jį—paremkite svarbų ir labai reikalingą mūsų Škotijos draugų darbą!

Jūsų Kl. Jurgelionis.

«Rankpelnio» adresas toksai:

«RANKPELNIS».

Lily Bank, West End. Bellshill. Scotland.

APIE KAI-KURIAS PERMAINAS.

TANKIAI jaunieji senesnius įstatymus arba veikimus permains, o senesnieji manymai arba manytojai tankiai patįs persimaino.

Žiurint į tokį keitimąsi, išrodo keista. Taigi į tą dalyką pasiryžau pažvelgti biskį nuodugnai, kad pastebėti žymesnes bei keistesnes permainas.

Prieš 6-rius metus Petrpileje pradėjo tvertis lietuvių mažaturčių savitarpinė pašelpo draugija. Apie jos vargingą prasidėjimą čia neminėsiu, kadangi kiekvienam suprantamu yra dalykas, jog pradėdant kokį išnašesnį darbą veikti, nemažai triuso ir skatiko reikia pašvęsti. Primįsiu tik apie primutinį toj linkmėj veikėją, kuriam prisiejo vienam subudavoti pamatus sumanytajai draugijai; nemažai reikėjo panešti vargo kol prikaltino didesnį burelį narių ir gavo valdžios leidimą. Gal šiandien toks darbas lengvesniu butų, bet tuomet, kada Rusijoje lietuviška kalba buvo, galima sakyti, nežinoma, ypač Petrpileje lietuviško žodžio negirdėjo netik kas kitas, bet ir patįs lietuviai, gyvenanti jau nuo penkiolikos metų. Tačiau tikslas atsiektas ir lietuvių burelis susidėję gavo leidimą sutverti draugiją. Sutaisė savo veikimo programą K. «šeškevitis», už kurio triusą šiandien reikia tarti acių.

Programa skambėjo: «Draugams sąjungiečiams ištikus kokiai nelaimėi, ligai, senatvei, mirusio šeimynai, ar netekusiam darbo, turi buti duodama pašelpa». Tokie draugijos siekiai patraukė draugijon žmones ir pasidarė kapitalas, išrinkta valdyba. Išsyk pirmininku buvo pirmutinis vaikėjas,

bet tolesniai laikui bėgant išrinkta komiteta iš apšviestų ir turtingųjų asmenų. Iš sudėtų kason pinigų pradėta davinėti paskolos dvarponiams, mokėti tukstantines pašelpas ir davinėti aukas dvarų pirkėjams. Į keletą metų kai—kurie Draugijos nariai likosi tikri kapitalistai, o šale jų yra dauguma alkanų narių. Tiesi, remdamiesi draugijos įstatais, pradeda maldauti pašelpas. Bet bedarbius paprastai tinginiais išvadinta ir jų maldavimus juokais nustumta. Patarinėta tiems bedarbiams grįžti Lietuvon, kur, girdi, «mano paties dvarelyje darbininkai reikalingi, nes ten darbininkai pabrango ir negali jų gauti nusišamdyti».

Tokie patarimai pašelpas reikalaujantiems bedarbiams—darbininkams, aiškiai parodė į kokias rankas pateko draugijos reikalai. Iš savitarpinės pašelpas draugijos pasidarė kapitalistų kompanija, iš kurios naudos negali turėti vargdienis sąnarys, nes ja pasinaudoja biznierių—kapitalistai. Ta atmaina įvyko pasidėkavojant žmonių nesusipratimui, kurie atidavė savo draugijos reikalus vesti tokiems, kuriems rupi vien nuosavi nauda.

Yra dalykai, kuriuos žmonės permainingai, yra žmonės, kurie patys permainingai. Tas labai tankiai atsitinka, bet vis tam turi būti priežastys bei aplinkybės persimainymo. Tačiau kalbant apie persimainymą mūsų atstovo P. Kuzmos: persimainymas iš pirmo į atžagareivį—tai jau nepaprasta. Tas mūsų kitados gerbiamausiai veikėjas iš Kauno rėdybos, Ežerūnų apskrįčio, «draugas» Kuzma atsižymėjo kaip pirmo 1905 metais. Veikė politikoje, platino kyngas, šaukė žmones prie apšvietos ir susipratimo. Ir jam už tokių veikimų prieėjo nukentėti, tačiau jis visgi nesiliovė veikęs idėjos labui. Žmonelės pastikėjo juomi ir išrinko savo atstovu į III—čiąją valstybės duma.

Turbūt P. Kuzma patekęs dumon pajuto, kad jis jau dabar nėra darbininkas, nors iki išrinkimo tuo vardu didžaivo si ir prisidėjo net prie L.S.D.P., užtikrindamas ginti žmonių reikalus. Žmonelės džiaugėsi. Laukė to ginimo, bet P. Kuzma Dumoje tylėjo ir tylėjo... Tik pasigirdo po kiek laiko, kad P. Kuzma paniekina L.S.D.P. frakciją ir pasilieka vidukelyje tarpe kraštutinių, dešiniųjų ir kairiųjų, t. y. nė juodašimtis, nė pirmo. Atsiliepus tiems, su kuriais sykiu kentėjo pirma, jis supykęs pradeda juos kolioti už reikalavimą permainingai, jis supratęs jau kaip svarbus dalykas yra asmeniškai nuosavybės nepaliečiamybė... Žmonių skurdas, vargas, kančios ir priespauda tai jų pačių darbas, kad kvailiams tamsunams to ir reikia; kad visi politikuojanti—tai svajotojai. Ir nemažai pipirų davė visiems laisves reikalaujantiems nemažiu ir už garsų patį Puriškevičių.

Priežastis tos stebėtinai atmainos turbūt bus ta, kad P. Kuzma beatstovaudamas ir begindamas skurdžių lietuvių reikalus pats prisigyveno. Neturėjęs nė vieno gerų namų, o dabar dasigyveno trejų ir visi, sako, gerą pelną jam neša. Mat ir atsimaino nuomonė link nuosavybės klausimo. Ir jam atsirado reikalas, kad būtų skurdžiai ir vargdieniai, nes reikalingi darbininkai laukams apdirbti. Jamgi pačiam naudinau valdžiai tarnauti, kuri moka po 15 rublių dienai, tai

kam čia erzinti tą malonią valdžią, kuri galėtų išvaikyti ir panaikinti valstybės Dumą, kur sėdint ir prigelbstint valdžiai išnadoti ir apiplėšti žmones, galima gražiai pasipelnyti.

Proletarijatas.

NEISIPAINIOTI!

Už per daug gerus darbus Dr. Collins Instituto, kuriose kalbose, įvairiuose laikraščiuose garsinamas, kuris gelbėjo ir dar gelbsti žmones nuo sveikatos ir pinigų įvairiais privilegijomis, ir «Vadovų prie pinigų į kišenių», o sergančius už pasiuntimą į geresnį svietį, tad daugumoje laikraščiai, kaip slovakų, kroatų ir kitų, išmėtė Collinso apgarsinimą ir nuo likusiųjų reikalauja, kad išmestų laukan. Apie tai Institutas ir Collinso apgarsinimų agentas, p. Emmerling, dažinoje, net nutirpo,—nes jie žino gerai, kaip tik laikraščiai šarlatano, stebūkladario apgarsinimus išmes, tad nė numiręs Dr. Collins, kuris garsinamas, jog stebūklingai Institutas išgydo žmones, ir numirusių padėkavonės už «išgydymą negelbės privilegijomis nelaimingų sergančių—lengvatikių». Biznis turės užsibaigti todėl, kad negalės tuos tūkstančius žmonių numelėti vardinimo ir t. t. Todėl, kad karvutė neužruktų, kad ir laikraščiai išmes apgarsinimus, bet turint kelis šimtus tūkstančių adresų, ant kurių galės siuntinėti «Vadovus į Kišenių» ir apgarsinimus dar smarkesnius, kuriuos laikraščiai nedrįso patalpinti, tad jie suprato, kad kaip tekėjo, taip ir tekės aukso upė, iš kurios p. Emmerling, kaip Collinso garsinimo agentas, didelę dalį iš tos viliojimo upės sau susisemia.

Kad sugauti ateivių adresus, tai štai ką jie sugalvojo: Emmerling, kaip savininkas firmos garsinimo, užvadintas «American Foreigner News Paper Association», surinkęs keliolika menkos vertės lenkiškų, maskoliškų ir dar kitų išleidėjų, kuriems jis Collinso apgarsinimus duoda, pavežino į Washingtoną, tuomi pasirekliauvo ir patsai įstengė kitą draugiją neva, užvadindamas «Liberty Immigration Society», kuri tai draugija, «kovosianti» prieš apsunikinimus ant ateivių; tai todėl jis išsiuntinėjo įvairių kalbų ir dorėnėms laikraščiams, kad savo špaltose atspaudintų savo kalboj atsišaukimus, po kuriais, kad kuris tik moka, ypatingai laikraščio skaitytoja, pasirašęs prisiųstų L. Emmerling, po «L. Em. S.» palindusiam, it pirmsėdžiui savo adresus,—o jisai jau žinos «ką padaryti su jais». Žmonės, nežinodami pinklių, vardan gerų mierių, žinoma, tūkstančius adresų prisiųs, kuriais geradėjas šinkuos. Bet kiek jau kartų Amerikoje visuomenė yra protestavusi ir svetimi laikraščiai atspaudė protestus, tai tik angliškai, po kuriais žmonės pasirašė, siuntė tiesiog kur reikia arba į Washingtoną. Mat, todėl ne anglišką kalboj agentui adresai reikalingi, kad be jokio ergelio, būtų galima nurašius ir pasiųsti tokioje kalboje apgarsinimus. Jeigu ant tokių adresų angliški apgarsinimai būtų siunčiami, tad, neseniai pribuvę Amerikon, nemokėdami angliškos kalbos neskaite ir numestų. Prigavingi garsintojai tik ir puolasi ant taip vadinamų grinorių; nėra skirtumo, kokios tautos jie nebūtų, kurie dar šarlatanų stebūklingumų nepažįsta.

Taigi išnaudotojai, turėdami kelis šimtus tūkstančių adresų, net visai nereikalaus garsintis, nes išeis jiems pigiau ir t. t., o po senovei darys stebūklus už porą bonkučių morkų rasalo, net po kelis kartus atimant po \$14.00: skėsdamas ir už britvos griebiasi.

Laikraščiai, kurie jau atspaudino meškeriojimui adresų atsišaukimą, taip pat idant mano pranešimą atspausdintų, su kuo netik patį laikraštį apgins nuo pasaulimo, bet labiausia savo skaitytojus nuo pinklių. Rods, aš nesakau, kad «L. E. S.» nepasiųs tų parašų į Washingtoną, bet pirmiau pasiuntimo, galės visus adresus sau nusirašyti, kaip viršui pasakytam mierini—reikalui.

Todėl laikraščiai, kaip jau syki buvo atspaudė angliškai, dėl to protesto varžymui ateivius, kad dar kartą atspausdintų, bet angliškai, o žmonės pasirašė, kad neslųstų nė Collinsui arba kitam ko-

kiam agent
tui į Wash
can Foreign
ty», yra ta
las Trad
valdytoju
savo šeris
ką perka
Kasli
Collins, n
varo bizn
mas po kel
loney, kam
no, nes pri
kurie serga
jisai yra nu

GERBIAMO.

Meldži
trial Work
vardas kita
ja už darbi
listų partija
vartoja žym
Aš prig
liškos kalbo
organizacija
jama ta orga
mi Spokane

Skirtu
listų tame, l
vien apsirub
kišimosi į po
vystėj su pag
lišką revoliuc
kooperatyviš
taktika grup
žįsta už gerų
ir parlamentar
ti darbinikiš
iško valdymos
neapkenčia pol
it is utter nons
ing on election a
manymas, kad l
Susiemusios
Viso pasaulio d
simbolis.

Priklausyti
smarkią kovą an
kų klesai yra ka
Bet, nesuprantan
jalistiškos organi

Mes L.S.S. S.
ti aums į mūsų k
pos susirinkime V
rių parašė fejleton

kiam agentui, bet tiesiog kur reikia, tai yra Suv. Valst. prezidentui į Washingtoną savo parašus. p.L. Emmerling, sulyg «American Foreigner News Paper Ass'n.» ir «Liberty Emigration Society», yra taip, kaip lietuviams gerai žinomas p.A. Jocis, sulyg «Atlas Trad. Ass'n. Nors vardas draugijos, bet vienas žmogus yra valdytojas bei savininku. Šitas ponas ir dėl «L.S.S.» siūlinėja savo šėras pirkti už apgarsinimus, lygiai taip kaip ir p. Jocis viską perka šėrais.

Kaslink Dr. Collins Instituto, tai tenai nėra jokio daktaro Collinso, nes nors buvo, bet paminėtas numiręs, o po tuo vardu varo biznį ir gspadoriauja visai ne daktaras, bet gemleris, žinomas po kėliais vardais kaipo W. Rudolph, Dan O'Day ir Bob Maloney, kame už gerus darbus patrauktas kortan, patsai prisipažino, nes priverstas buvo. Taigi tokiam žmogui atsiduoda globon, kurie serga, o Dr. Collins garsinamas tik privileijimui žmonių, bet jisai yra numiręs ir palaidotas New Yorke ant Woodland Cemetery.

J. N-kas.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

I.

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

Meldžiū man paaiškinti, koksai skirtumas yra tarpe «Industrial Workers of the World» ir socialistų? Man rodosi, kad tik vardas kitas, o vistiek tie patys socialistai, nes jie taip pat kovoja už darbininkų klesos išsiliosavimą. Taipgi čia yra dvi socialistų partijos: Socialist Party ir Socialist Labor Party. Viena jų vartoja žymelę sveikinančiųjų rankų, kita-gi—ranką su kūju.

Aš priguliu prie «Industrial Workers of the World». Angliškos kalbos gerai nemokėdamas, nežinau ką daryt, ar laikytis tos organizacijos, ar griebtis kitos. Girdite, kaip baisiai yra persekiama ta organizacija, kaip jos nariai yra persekiojami ir kankinami Spokane mieste.

J. Grigas.

Skirtumas tarpe «Industrial Workers of the World» ir socialistų tame, kad pirmoji organizacija nepripažįsta politiškos kovos, vien apsirubežiuoja ekonomiška, laikydamaosi tos taktikos, kad be kišimosi į politiką, t.y. nedalyvaujant parlamente ir įstatymdavystėj su pagelba visuotinojo streiko galima bus pervesti sociališką revoliuciją ir panaikinti kapitalizmo sistemą per sutvėrimą kooperatyviškos industrininės respublikos. Kaip nenuosekli tokia taktika trumpais žodžiais sunku išreikšti. Socialistai gi pripažįsta už gerą įrankį kovoj už darbininkiškos klesos išsiliosavimą ir parlamentarizmą arba įstatymdavystę, kad galima būtų priengti darbininkišką klesą pirm socialistiškos revoliucijos prie demokratiško valdymosi. Tame ir skirtumas. Kaip Industrial W. of W. neapkenčia politiškos kovos parodo, kad ir šie žodžiai: «...Indeed, it is utter nonsense to imagine that anything can be gained by voting on election day», (kas reiškia: Ištikrųjų visiškai beprotiškas yra manymas, kad ką-nors laimėsi per balsavimą rinkimų dienų).

Susidėjusios rankos išreiškia tarptautiško socializmo devyžą: Viso pasaulio darbininkų vienybė. Ranka su kuju reiškia darbo simbolis.

Priklausyti galima ir prie I.W.of W.organizacijos, kuri veda smarkią kovą ant ekonomiško lauko. Ekonomiška kova darbininkų klesai yra kairiaja ranka, o socialdemokratizmas—dešiniąja. Bet, nesuprantant gerai anglų kalbos, verčiau prigulėti prie socialistiškos organizacijos, kur veikiama suprantamoj savoj kalboj.

Red.

II.

Męs L.S.S. 52-ra kuopa meldžiame «Kovos» redakcijos atsakymams į mūsų klausimą, kuris likosi nutartu mėnesiniame kuopos susirinkime Vasario 17 d., š.m., —ar tikrai iš 52 kuopos narių parašė feljetoną «Maiše Ylos»?

Męs, norėdami greičiau užbaigti ginčus kuopoj, reikalaujame iš redakcijos suteikti mums tikrą žinią.

L.S.S. 52 kp. Sekr. P.J. Bielauskas.

Nė «Maiše Ylos» feljetono, nėgi jokių kitų feljetonų, tilpusių «Kovoje», rašyti sąjungiečio, bet ne 52 kuopos nario. Jei 52 kuopoj dėl to yra nesantaika, tai kaltinantie tos kuopos narius už «feljetoną» stačiai klysta.

Red.

III.

GERBIAMOJI REDAKCIJA:—

Malonėkite man paaiškinti šiuos klausimus:

1.) Dėlko tai chinų moteris neleidžia į Jungtines Valstijas vien tiktai vyrus, kaip yra kalbama, kad jų moteris gimdo daug kūdikių. Ar dėlto?

2.) Dėlko Airiai nevartoja savo kalbą ir literaturą, nors kad ir vartoja, tai mažai. Ar jie išsižadėję savo kalbos? Kiti man aiškino, būk airiams užginta iš valdžios pusės, kad jie organizavę slapta organizacijas ir norėję uždėt savo valdžią, ar dėlto?

Kaip yra žinoma iš religišku ar bažnyčios raštų, kad Kristaus kūnas likosi palaidotas, o trečioje dienoje prisikėlė iš numirusių. Todėl pagal svietiškus raštus, kur Kristaus kūnas likosi palaidotas ir kaip su tuo prisikėlimu iš numirusių atsitiko?

Su pagarba

V. Alyta.

I. Tai nepamatuotos žmonių pasakos. Tokioms paskelboms leido paplisti tarp žmonių aiškintojai įstatymų, uždraudžiančių mongoliškos rasos žmonėms įeiti į Jungtines Valstybes. Neleidžiama netik moters, bet ir vyrai. Tečiau, vyrams pasisekus įsigyti, ypač iš Kanados ir Californijos, valdžia atgal jų negražina, bet moterų neleidžia, kad mongoliška rasa nesiveistų kaipo pigūs darbininkai. Bet kinų moters, kaip ir visos kitos įvairių kilmų žmonių moters, nors ir gal būt vaisingesnės, bet anaipol ne visos ir negimdo kūdikių nežmoniškai.

II. Airiai seniai ištautėjo, priėmę anglų kalbą. Gaivintojai galikystės (airių tautystės) Anglijos valdžios buvo taip persekiojami ir naikinami, kaip kad lietuvystės atgaivintojai per caro valdžią. Už savo krašto nepriklausmingumą airiai ir šiandien smarkiai kovoja ir tikisi jie savo sieki atsieksią.

III. Kristaus gimimas, nėgi mirimas nėra istorijoje paminėtu. Remianties evangelija, gimęs jis būk viešpataujant Romos valstybėj ciesoriui Augustui, kuomet jo vietininku Judėjoje buvęs Herodas, pakartas gi ant kryžiaus likosi vietininkaujant Poncijui Pilotui. Bet tą viską žinome tik iš apaštalu ir evangelistų užrašų, nieko nerandame tikro istorijoje. Iš to atžvilgio daugelis mokslinčių pripažino Kristų už myta esybę. Bet nesutinkant su jais, galima manyti, kad buvo žmogus, kuris davė priežastį atsirasti krikščioniškos tikybos idėjai. Jeigu jis buvo užmuštas, tai ir palaidotas kaipo paprastas žmogus, apie kurį atsimita į keletą šimtų metų ir pradėta jį gerbti kaipo dievą. Prisikelti miręs kūnas negali, nes tas nesutinka su gamtos tiesomis. Kristaus prisikėlimą reikia suprasti kaipo prisikėlimą iš patėrimo jo idėjos, arba dvasios, bet niekad užmušto ir suvarstyto kūno. Kad labiau hipnotizuoti tikinčiuosius ir kad įvaizdinti dievišką Kristaus galybę, bažnyčia pradėjo skelbti, kad Kristus kėlėsi iš grabo su kūnu.

IV.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Meldžiame duoti sklypelį vietos proletarų laikraštij «Kovoj». Nors truputį susivėlinom atitaisyti tą klaidą, kuri per korespondentų nesąžiniškumą apteršė «Kovos» špaltas, vienok, sekant priežodį: «geriau vėliau negu niekad», nors dabar pasistengsiu tikro šviesoj paaiškinti «Kovos» skaitytojams.

«Kovos» No.2 korespondencijoj iš Glasgow, Škotija, tūlas Garselis rašo apie darbus, apie girtuoklystę, pamini apie «Šviesos D-tę» ir ant pat galo pripasakoja nebūtų daiktų apie I.

S. S. D. Br. 5-tąją kuopą. Stebėtina tai, kad «Kova» neatskiria tikros žinios nuo bobinių plepalų. Juk iš pat pradžių juokingai pasakytas sakinytis:—...priklauso įvairių profesijos atstovai (m.pab.). Abejotina, ar korespondentas turi supratimą apie žodžio «atstovas» reikšmę. Turbūt jo (koresp.) supratimu yra: jei dirba kitoki darbą, tai jau ir atstovas...

Tiesa, prie 5-os kuopos priklauso įvairių profesijų darbininkai, bet tai nei kiek nereiškia, kad kuopos nariai perstotų buvę darbininkais, o tik girdami profesijas šnairuotūsi ant viens kito.

Kuopos nariai jaučiasi visi esą darbininkais, kuriuos visus, be skirtumo, išnaudoja kapitalistai. Nei jokių neapkentimų, nei jokių šnairavimųsi tarp narių nieks negalėjo patęmyt, nes visi kuopos nariai jaučiasi esą vienos proletarų šeimynos nariais, kurią jungia į krūvą s. d. lozungas «visų kraštų darbininkai vienykitės!» Jei Garselis myli proletarų solidariskumą, jei jis girdėjo žodžius «visų kraštų darbininkai vienykitės»,—tegal nežiūri «profesijų», tenesibijo jų, o stoja į darbininkų eiles ir atvirai tepasako teisybės žodžius, o ne taip kaip dabar, užsidedęs ant savo veido liėną; nebūtus daiktus išmislineja.

L.S.S.D. Br. penktoji kuopa.

Korespondencijos.

PHILADELPHIA, PA. Vasario 27 d. Moterų Dienoje» atsiuvo prakalbos, prengtos LSS. 1 kuopos.

Žmonių eusrinko nemažai.

Kalbėjo V. Jakštys ir J. Grinius. Pirmasis apie streiką etc; antrasis—moterų klausime: reikalingumas moterims apšvietos.

Referatus skaitė: B. S. Kraus ant temos: Delko moteris privalo organizuotis» ir J. B. Smetstorius — «kam reikalingos moterims teisės».

Tarpe prakalbų buvo deklamacijos ir dialogas «Vargdienis ir Gamta», kurį perstatė J. Držiute ir M. Paulauskytė.

Užkvietus sutverti kuopelę Lietuvių Moterų Progresyviškos Sąjungos, susitvėrė kuopelė iš 11 narių. Po susirinkimui buvo rinkta kuopos valdyba. Organizatorium išrinkta O. Rukevičienė, sekretorium B. S. Kraus. Abiejų antrašai: 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Linkėtina, kad kuopelė išaugtų ir praskleistų tamsius ruskus, taip gausiai apsupančius Philadelphijos lietuves ypąč meteris ir pilnai atsiektų tikslą: «platintų apšvietą».

Aukų apdengimui iškasčių surengimo, surinkta \$5 81.

Viens iš daugelio.

BRIDGEPORT, CONN. Atsibunant čionai 40-čio va landų atleidams, geriau sakant 40 razbaininkų dieniai, kuomet tai kunigeliams puikiai sekasi apiplešti žmonelių protą ir kišenių pakratyti, atvyko į pagelbą ir kunigas Saurusaiti. Įsilipęs į sakyklą, pradėjo rodyti žmoneloms rojiškas grožybes ir šaukti, kad darytų į ten sau kelią vargais, skurdais, pakutomis ir pasninkas. Turbut matydamas, kad nedaugelis žiopsosi į jo rodomas su ranka nematomas grožybes, pradėjo nabagas pats verkkti. O ištikro smagu buvo žiūrėti į tą komišką verksmą. Suraukta pikta kakta, lupa nusikorus ir drebanti kaip snaudžiančio seno arklio, krutantis ore rodantis bažničios lubas pirštas, galėjo iššaukti juoką net ir pas graudingiausių moterėlę. Neveltui vienas iš nesuivaldančių

jų vyrų, matydamas tąjį apaštalą, neišturėjo ir prunkštelejo gardžiu juoku. Kun. Saurusaitis, tarsi perkuno įtrenktas, umai nubudo iš savo svajonės, bet neparkrito tik iš savo akių perkuniškus žaibus metė ant nusijuokusio. (Matyt ir verkdamas pro akių plyšius tēmijo į kiekvieno veido išžiūrą.) Piktai sušuko: «Išmeskite tą smirdžių, paleistuvj!... Na ir čia pradėjo recituoti visą litanią pravadžavimų ir galų gale priėjo prie: «visi šventi mučelninkai ir evengelistai»...Girdi visi Bridgeporto lietuviai jau pavirsta į socialistus į bedievius kuriuos turi pakoroti viešpats sykiu su kunigu Pėza, kuri išgalvojo knygutę, kad «Vargas pagimdė socializmą». Ir rėkė nabagas, keikė susirietęs, kad tai neteisybė, jog vargas pagimdė socializmą, jį pagimdė tik bedievybė ir kas tik esąs geru kataliku, neprivalo paimti į rankas kunigo Pėzos knygutes, nes mat ji parodo, kad žmonės iš vargo turi gelbėtis, o juos gal išgelbėti tik socializmas, kurį vargas pagimdė, kaipo budą pasigelbėjimui. Kun. Saurusaitis matomai trokšta, kad žmonės vargą pamylėtų ir skurstų, laukdami žadamo rojaus grožybių... Ištikro vargšui turi buti graudu, matant, jog Bridgeporte tarp lietuvių socializmas ištikrųjų platinasi. Tie bezbažninkai—socialistai įkurė vakarinę angliška—lietuvišką mokyklą ir platina šviesą tarpe savo brolių. O, ir pats kun. Saurusaitis rastų joje daug ką naudingo pasimokinimui, gal tada suprastų geriau apie dangišką rojų ir apie reikalingumą vargo, gal patirtų, jog ne vien kun. Pėza išgalvojo socializmo knygutę.

Moksls vaikas.

LAWRENCE, MASS. Gyviausiu judėjimu tarp lietuvių šiuo sykiu liko kooperacijos dalykas, kuris randa daug šalininkų.

Apart to lietuviai kruta ir kitų gyvenimo klausimų dirvose. Vasario 25 d. š. m. LSS. 135 kuopa surengė prelekcijas. Lektiją skaitė drg. P. A. Jatulevičius «Socializmas—visuotina respublika». Nors nedaugelis draugų tikrai pažįsta socializmo mokslą, tačiau nėra atšalę ir rupinasi kas kaip gali jį plėtoti.

Vasario 27 d. ta pati kuopa surengė prakalbas. Pirmas kalbėjo drg. F. J. Bagočius iš Bostono, apie tikėjimo pradžia ir socializmo atsinešimą. Perbego visą tikybos išsivystymo istoriją ir nurodė, kodėl socializmas, kaipo remiantis ant mokslo pamatų, atmata tikėjimą į nebutniekius. Ištikro, rodosi, nieks neatsirado tokiu, kad negeistų likti socialistu. kalbėjo apie 3 valandas ir publika labai atydžiai klausėsi.

Antras kalbėjo J. G. Gegužis, kurio kalbos motyvai buvo: mūsų liga,— tai kapitalizmas, o vaistai nuo tos ligos,— tai socializmas.

Publikos buvo apie 400 asmenų abiejų lyčių ir iš tų tik pora neprotinųjų atsirado, kurie pradėjo prie durų murmėti, bet nēr kas į tokius atkreipti atydos.

Antrusyk kalbėjo F. J. Bagočius, ragindamas rašytis į darbininkišną organizaciją ir sakaityti laikraščius.

Lėšų apdengimui buvo renkamos aukos, kurių suaukautė \$1.46.

Aukavusiems ir kalbėtojams ištariame širdingą ačių.

P. A. Jatulevičius.

MIL
pa surėng
rikos dar
nurodė,
naudojam
viską į sa
duonos k
augdami
doriškai i
Nuro
žastis del
ninkus už
čia atkart
kiai nuroc
kasi kelia
Publi
na, kad m
nematydar
Antra
toji, ragin
cijalizmą
listų rank
visuomenė
Lietu
galima sa
nežino ap
Vienybės
gėdintis, ka

Aukos S.
1) iš McKees
Pa. iš izdo 88

Korespon
ta, kad 19 Va
ryta korekta i
Taipgi bu
U. Šakiūtė ir

Jei nori da
apdūmot kanė
TBAMIEJAUS
ž m o g a u s .
tarėjų, o supra
jau Naktis tai
kai žmogui.
Nelauk ilg
76 c. krasos žen
su smagiais ska
«KOV

MILWAUKEE, WIS. Kovo 6 d. š. m. LSS, 119 kuopa surėngė prakalbas. Kalbėjo S. J. Dargužis temoje, Amerikos darbininkų gyvenimas. Savo aiškioj ir karštoj kalboj nurodė, kaip vadinamoj laisvojoj Amerikoj yra pavergta ir išnaudojama darbininkų klesia, kaip kapitalistai yra užgriebę viską į savo rankas, o darbininkų milijonams pritrūksta net duonos kąsnio. Nurodė kaip darbininkų kudikiai skurde augdami jau nuo pat kudikystės badauja ir išauga į žmones doriškai ir fiziškai nupuolusius.

Nurodė kruvinąjį Phildelphijos streiką, išrodes jo priežastis dėl ko jis kilo, ir kaip policija su kareiviais žudo darbininkus už tiesos reikalavimą. Suprantama, kad ilgos kalbos čia atkartoti negalima, reik tik paminėti, kad kalbėtojas aiškiai nurodė klausytojams, koki jiems, kaip darbininkams, liekasi keliai, kad gelbėtis iš to padėjimo, kokiame jie tebesą.

Publikos buvo susirinkus nedaug, o tas labai apgailėtina, kad mūsų broliai lietuviai taip sau suuduriuoja, rodosi, nematydami ir negirdėdami kas aplink juos veikia.

Antras kalbėjo F. Drushas, pasekdamas pirmąjį kalbėtojų, ragindamas prie dalyvavimo politikoje, kad palaikyti socializmą ir leisti prieiti prie valdžios, kuri pakol bus kapitalistų rankose, patol bus sloga ir persekiotoja darbininkiškos visuomenės.

Lietuvių tarpe darbininkiškas susipratimas šiame mieste galima sakyti stovi ant labai žemo laipsnio. Daugelis nieko nežino apie draugijas, nedaugelis žino, kad yra «Socialistų Vienybės draugystė». Ištikro reikia mums milwaukiečiams gėdintis, kad taip atsilikę nuo kitų miestų lietuvių.

D. Dragas.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

Aukos S. D. Valiuliui, dveiose vietose yra išskverbus klaida. 1) Iš McKees Rocks, Pa. — \$1.25, turi būt — \$1.35.; 2) Homestead, Pa. iš izdo 88 kp. — 1 25, turi būti tik 12 centų.

K. Voivoda.

Korespondencijoj iš Eastono išskierbė klaida, kur nepasakyta, kad 19 Vasario skaitant drg Baranauskui referatą buvo padaryta korekta ir surinkta \$3.00. Išviso tat suaukauta \$9.60.

Taipgi buvo ir deklamatorių daugiau, negu du; deklamavo U. Šakiutė ir J. Stradauskutė, kurios nepaminėtos.

A. J. NERIS

Kas da neskaitėte?

Jei nori darbininke praleist smagiai liūdus gavėnios vakarus, apdūmot kančias darbininkų žmonių, tai nusipirk knygą «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ», o ten tikrai pažinsi kančias sūnų žmogaus. Ten pamatysi it veidrodijje klastas kunigų ir didžturėjų, o suprasi, kas yra tavo draugu, o kas priešu. Baltramiejus Naktis tai parankiausias ir smagiausias skaitymas darbininkui žmogui.

Nelauk ilgai, bet tuojaus prisiųsk «Kovos» Administracijai 75 c. krasos ženkleliais arba Money Order, o tuoj apturėsi knygą su smagiais skaitymais. Adresuok štai kaip:

«KOVA», 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

SVEIKAM KUNE, SVEIKAS PROTAS!

Esu pasirengęs, laiks nuo laiko, parašyti straipsnį apie sveikatą. Nors sveikam kune sveikas protas, bet nešvariam, nečystam kune negali būti, nė sveiko proto nė sveikatos. Rods, nors iš karto dar kaip jauni ir jaučiasi save sveikais, bet už mėnesio bei kito, taip kaip migla ims ligos ant nešvaraus žmogaus kristi. Už tai už vis labiausia reikia būti švairiu, kadangi vanduo ir muilas yra nebrangu, o kad ir būtų brangu, tad diksnis į laiką sucedys veliau dešimtį.

Todėl nėra skirtumo, kokį darbą kas dirba, bet kiekvienam netbutinai reikia, kas savaitę ar tai vanioje, ar tai pirtyje, save gerai išprausti—išsimaudyti, o po maudynei apsilvilti šviežioms apatinems drapanoms, kaip šalta, neeiti laukan iš triobos iki visai neatvėsi, kad nepagautų šaltis. Jeigu kuriems paranku, tai labai gerai, kad kuotankiausia maudytūsi ypatingai šiltam periode meto—vasarą, nes po maudynei tai kaip naujas gyvybes įgyja ir sveikata labai susidrutina, kap visus prakaitavimus numazgoji.

Taip pat nors visi prausiasi burną kasdien iš ryto, bet labai gerai, kad net tris sykūs praustūsi t. y. visada prieš valgį. Vakaraus, kurie neturi vanių namuose, kad su kempiončium, save nusimaudytū visą kuną ir kad su toms apatinėms drapanoms, ką per dieną nešioje neeity gulti, bet apsilviltų naktinėms drapanoms «night gown»; tie dalykai svarbūs labai sveikatai kiekvieno žmogaus.

Dr. Ferd. Hartmann,

218 East 14 Str. New York.

Atydai New Yorko ir aplinkinės socialistams.

Paminėjimui Paryžiaus Komunos 52-ra LSS. kuopa surengė referatą, kurį skeitys drg. Aug. Purvis. Temoje «Paryžiaus komuna ir kokią lekeiją ji sutelkė socialistams», po referatui, laisvi debat. Užkvičiame visi atsilenkykite.

Referatas bus skaitomas kovo 19 dieną š. m. ruime. The Rand School of Social Science po N. 112 East 19 Str. New York City.

Prasidės 8-tą val. vakare.

Užkviēčia 52 kuopos komitetas.

Garsi firma F. Ad. Richter ir Co. už išdirbimą «Ancher Pain Expellers», apturėjo ant įvairių tarptautiškų parodų 36 medelius. Didelis tas skaitlius dovanų, liudija gerumą minėto «Ancher Pain Expellers». Kaip liudija daugybė išgydimo paliudijimų ir padėkavonių, tad nieko nėra geresnio, nuo Reomatizmo, Neuralgijos ir daugybės kitų saugėlių ir skaudėjimų.

Prekė už buteluką 25 ir 50 centų.

Atydai draugų L.S.S. 1-os kuopos.

Sekantis susirinkimas atsibus 22 kovo (March) Liet. Laisvės Klubo svetainėje, 943 South 2-nd St. Dėl daugumo reikalų, kurie randasi pirmoj kuopoj, malonėkite sekančiam susirinkimui būti visi, kurie kaip tik galit.

Malonu būtų, kad atsivestumėt naujus draugus prisirašyti prie L.S.S. 1-os kuopos.

Kuopos Rašt. J. Juodžinkynas.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Priėmimo { Iki 10 iė ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: } Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisiųstas ant pareikalavimo kuris prisiųs 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškų Krutantių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gantukų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisiųsime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mus tavorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Bell Phone 2477
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vyno, likerio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenių.

Kalbama lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliskai
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia

Frederick D. Felto
SALIUNAS
S. W. Cor. Richmond & Allegheny Av.
PHILADELPHIA, PA.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.

Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos? Slenka plaukai? Galva pūka? ant veido yra papuškai? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Pleiškenų tai yra ženklas, kad galva pasiilks olinka už keliu mėnesių jeigu nesigydiš. Mūsų firma yra telsingiausia. Galite gaut visokių gyduolių. Turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonimis nuo žmonių visokių tautybių. Rašyk pas:

Prof. J. M. Brundza, & Co. 990 Broadway & So. 8th St., Brooklyn, N. Y.

17 AKMENAIŠ "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.



Ausuke užsakamas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštai abi pusi uždaromi gražiai engraviruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius. Pasiųsime vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrašą per C. O. D. didžiame išgžeminuotai ir užmokėti tik \$5.75 ekspresei. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėtum \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paaukeuotą retėžėlį su brelioku dykai. **EXCELSIOR WATCH CO** 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PECIU INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Phil'a

Mano darbas gali būt matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

TELEPHONE { Market 1105
Newark 1553 B

DR. M. WISSOTZKY

Europiškas Daktaras pribuvęs iš seno krajaus, iš Rusijos, specialistas visokių vidurinių ligų: širdies pilvo, žarnų, kepenų ir t.t. Gydan visokias ligas, kaip šviežias taip ir užsisenėjusias, ypatingai vidurių ligas, moterų, vyrų ir vaikų. Gydan visokias veneriškas ligas ir visokius sekretus užlaikau didžiausioje slapybeje. Kalbu lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Kurie norite būt tikrai išgydytais, kreipkitės prie manęs sekančiu antrašu:

142 Ferry St., Newark, N. J.

Už apgarsinimus "Kovos" Administracija neatsako.

"VISUOMENĖ"

Eina syki į mėnesį. Stotisi sau tikslu suspiesti apie save susipratusius arba tebesusiprantančius nuoseklaus visuomenės demokratizmo šalininkus, bendrai pasiaiškinti įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbti bendrą jiems visuomeniniai-kultūrinio darbavimosi būdą.

Kaina: metams 3 rub., pusmečiui 1 rb. 55 kap., 3 m. 80 kap.. Atskiras numeris 30 kap.
UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rb., 3 mėn. 1 rub. 20 kap.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Vilnius: Užupio (Zarečnaja) g. 16 b. 26.



Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams popieriai

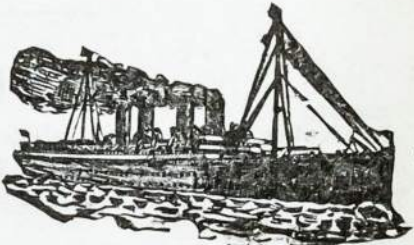
Naujai atspausti, randasi «Kovos» administracijoje. Su geriausiais paveikslais ir tinkančioms revoliucionieriškomis dainoms, pritaikytoms prie paveikslų. Visi laiszkeliai ir popieriai atspausti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5c., 12 už 25c., 100 už \$1,00, 500 už \$4,50, o 1000 už \$8,00.

Reikalaudami adresuokite:
'Kovos' Administracija
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanrašą:

- | | |
|-------------------------------------|---|
| 1 Pavasaris Socjalizmo | 21 Be darbo ir duonos |
| 2 Paryžiaus komuna | 22 Labdarystė kapitalietų |
| 3 Caro kelionė į Sibyrį | 23 Salin is Prancūzijos |
| 4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai | 24 Dėdė Samas |
| 5 Sunku keliauti su Taisybe | Tik ką atepausdinti nauji atviri laiszkeliai ant geros popieros ir puikiom spalvom. |
| 6 Kapitalizmo reakcijos vilnys | 1. «Moteris ir Socjalizmas» |
| 7 Darbininkų pažanga | 2. Da vienas smugis. |
| 8 Rusijos karė su Japonija | 3. Teismas be teisių. |
| 9 Marselietė | 4. Lietuvos senovės karžygiai. |
| 10 Internacijonalas | Šie visi paveikslėliai nerelkalauja aiškinimo, kas jie yra, nes jie patys už save šneka. Prekiuoja visi keturi sykiu tik 10 c.; daugiau imantiems ant karto nuleidžiamas didelis nuosimtis. |
| 11 Ant barikadų | |
| 12 Raudonas Vėluks | |
| 13 Dievaitis Kapitalistu | |
| 14 Tikėjimo palaktytojai | |
| 15 Trys viešpačiai ant bombos | |
| 16 Darbininkai ir ponas. | |
| 17 Kapitalizmas ir jo auka. | |
| 18 Dabartinės draugijos progresas. | |
| 19 Nukryžiuotas gauna tulžį | |
| 20 Kapitalas ir jo angintinis ponas | |

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.



Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikietų.
Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki Angliškos kalbos, tai pats žinai, jog esi kaip nebylys.
Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirasys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikaltina, pristunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: "LIETUVA", VIENYBĖ" arba "KOVA" per metus; taip pat garsiąją didelę knygą versta iš prancūzų kalbos "BALTRAMIEJAUS NAKTI", kurios prekė 75c. ir taip pat "GRAMATIKA-MOKYTOJU" angliškos kalbos. Kaip tik prisius 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaltosi nuo dienos užsirasymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintųsi ir lietuviškai, kaip ir svetimaudai turėtų gramatiką, išmoktų anglišką kalbą.
Pinigus siųskite per Money Order.
JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telpat kiekvienam pasiunčiu savo Didelį Katalogą, visokių ir naujausių Lietuviškų knygų. Atsiųsk 2c. markę.